

Transcriptie

Raadsvergadering 11 november 2019

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Opening.....	2
2. Mededelingen	2
3. Vaststellen agenda.....	2
3a. Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging raadslid.....	2
4. Inlichtingen college	4
5. Schriftelijke vragen	6
7. Vragenuur	7
8. Interpellaties	7
9. Rondvraag.....	7
10. Vaststellen Najaarsnota 2019	9
11. Vaststellen Programmabegroting 2020	21
12. Sluiting	54

Aan- en afwezig

Aanwezig

Voorzitter: mevrouw F.T. de Jonge.

Raadsgriffier: de heer K. Willems.

Raadsleden: de heren A.H. van Beek (ChristenUnie), H.T. Bieze (GBS), de dames K.G. Bieze-Norder (GBS), J.M. Ham (SP), de heer F. van der Heide Beek (ChristenUnie) (tot halverwege punt 11), mevrouw G. van der Heide (ChristenUnie), de heren P.D. Gelling (CDA), E.P. Hofstra (PvdA), E. Idema (SP), T. Klinkhamer (PvdA), J. Klopstra (VVD), N. Lesman (SP), mevrouw M. Luijken (SP), de heren A. Maarsingh (CDA), J. Mellies (Lokaal Betrokken), K. Pals (D66), K. Remmerts (CDA), de dames G. Schipper (PvdA), I.J. Sterenborg-Kooij (ChristenUnie), de heren A. Tamsma (ChristenUnie), M.H.L. Wiersema (CDA) en mevrouw A.I. Wubs-Kramer (CDA).

Wethouders: de heren H.J. Hamster, G. Borgesius, mevrouw L. Veenstra.

Secretaris: de heer G.J. van der Zanden.

Afwezig

Raadslid: mevrouw L. Huizing

Wethouder: mevrouw G. Brongers-Roffel

1. Opening

F.T. de Jonge, voorzitter

Goedenavond dames en heren. Goedenavond, hartelijk welkom. Hartelijk welkom aan iedereen, raadsleden, fractieondersteuners, mensen hierboven, journalisten en de mensen thuis. De mensen thuis hebben pech want vanwege het feit dat wij door nu te vergaderen u de kans ontnemen om de deuren langs te gaan en met gezang snoep binnen te halen dachten we komen u tegemoet dus u vindt wat St. Maarten snoep op de tafeltjes. Gelieve even logistiek goed na te denken wanneer je daar wat van neemt en wanneer je wat gaat zeggen want dat is misschien handig.

2. Mededelingen

F.T. de Jonge, voorzitter

Wie dat ook zullen moeten missen zijn mevrouw Huizing, mevrouw Schrör en mevrouw Brongers want zij zijn alle drie afwezig deze vergadering. Zijn er nog andere mededelingen te doen nu.

3. Vaststellen agenda

F.T. de Jonge, voorzitter

Dan heeft u een agenda gekregen in eerste instantie en daarna een gewijzigde agenda en aan die gewijzigde agenda is toegevoegd de beëdiging van een vervangend raadslid. Kan iedereen met die gewijzigde agenda instemmen? Ja.

3a. Onderzoek geloofsbrieven en beëdiging raadslid

F.T. de Jonge, voorzitter

Dan komen we als vanzelfsprekend bij het volgende agendapunt, namelijk het onderzoek naar de geloofsbrieven en de beëdiging van dat vervangend raadslid. Mevrouw Schrör heeft ons meegedeeld dat zij vanwege ziekte met ingang van vandaag tijdelijk niet in staat is om het raadslidmaatschap uit te voeren. En daarom vraagt zij om tijdelijk ontslag. Dat ontslag duurt maximaal 16 weken en op grond van de kieswet kan er één raadslid één raadsperiode per raadslid maximaal driemaal een dergelijk ontslag worden verleend. De heer Gelling is de eerste opvolger, die heeft bewilligd op de lijst van het CDA om deze tijdelijke vacature in te vullen en daarom is hij door de voorzitter van het centraal stembureau in de opgevacanteerde plaats benoemd. Voordat we hem kunnen toelaten tot onze raad moeten zijn geloofsbrieven worden onderzocht zoals te doen gebruikelijk. We hebben daarvoor met ons meedogenloze systeem een commissie voor samengesteld, dat zijn mevrouw Bieze, de heer Mellies en de heer Lesman. Als zij daartoe bereid zijn onder voorzitterschap van de heer Mellies. De geloofsbrieven, daar moet u mee instemmen trouwens met die commissie, we hebben nu hun instemming, ok. Dan zullen we nu overgaan tot het onderzoek van de geloofsbrieven en daarvoor schors ik de vergadering even.

Schorsing**F.T. de Jonge, voorzitter**

Ik heropen de vergadering en geef graag het woord aan de voorzitter van de commissie, de heer Mellies.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja, dank u wel voorzitter. Geachte leden van de raad, als voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven breng ik graag verslag uit van de bevindingen van de commissie. De commissie heeft de geloofsbrieven en de andere documenten onderzocht die zijn ingediend door de heren; Peter Dino Gelling. De heer Gelling wil beëdigd worden als raadslid. We kunnen u melden de stukken waren in orde. De heer Gelling voldoet aan alle in de gemeentewet gestelde eisen. Wij stellen daarom voor om de heer Peter Dino Gelling toe te laten als lid van de raad. Aldus.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Dan kunnen wij overgaan tot beëdiging. Dan vraag ik de heer Gelling om naar binnen te komen en voor mij te gaan staan. Ik vraag u allen, ook hierboven, om te gaan staan. U heeft gevraagd om de eed af leggen. Ik zweer dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch minnelijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of na te laten rechtstreeks noch minnelijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

P. Gelling, CDA

Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dan mag ik u feliciteren met uw beëdiging tot lid van deze raad. En dat doen we met een bloemetje. Ik schors heel kort de vergadering zodat u even de felicitaties in ontvangst kan nemen.

Schorsing

4. Inlichtingen college

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik heropen de vergadering, de heer Gelling heeft zijn plaats ingenomen. En dan komen we bij het agendapunt inlichtingen college. Bij dit agendapunt kunnen aan de orde komen alle collegebrieven die de afgelopen periode zijn gedeeld, op verzoek. Dat verzoek is rond één brief aangegeven, nml. Door mevrouw Schipper, en dat betreft de brief over evaluatie van het gebruik van de kortingsregeling schoonmaakondersteuning. Mevrouw Schipper, PvdA.

G. Schipper, PvdA

Ja, dank u wel voorzitter. We hebben natuurlijk het stuk gelezen en ik maak me toch wel een beetje of we maken ons wel een beetje zorgen over wat de uitwerking hier kan van zijn. We hebben in het verleden ook al aangegeven dat het toch dat we ons best wel zorgen gaan maken over die behoorlijke stijging wat er in het begin van het jaar is geweest en toen is er dus een soort tegemoetkoming geweest en dat gaat dus nou zoals ik het stuk goed lees behoorlijk kan het uit de klauwen gaan lopen dat er dus heel veel mensen dat gaan aanvragen. Maar ja goed ik snap best dat dat een probleem kan zijn en dat het een, of misschien wel al een probleem is, maar ik maak me toch of we maken ons toch wel een beetje zorgen van hoe gaat dit nou eigenlijk gaat dit nou verder van er wordt dus een soortement wordt een soort enquête gehouden of een hoe noem je dat ook met ongeveer 70 mensen en dan of soort steekproef en dat ze dan kijken van of die mensen daar wel daadwerkelijk voor in aanmerking komen om die tegemoetkoming voor die kortingsregeling. En eigenlijk ben ik een beetje bang dat het straks heel veel mensen die eigenlijk in het verleden ook al nog veel lager zaten en die dus al een hele grote verhoging hebben meegemaakt, dat die nog verder in de problemen kunnen komen door deze regeling. En we hebben er niet zo, ben er niet zo gerust op dus ik hoop dat de wethouder mij hier een beetje gerust kan stellen en dat de toekomst een beetje anders kan uitzien, voor deze mensen. Dat het een beetje zo kan blijven dat het nu is, alhoewel ik wel begrijp dat het misschien een probleem kan worden. Tot zover voor de eerste termijn.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Ik hoop dat de vraagstelling voldoende duidelijk is voor de wethouder. Mevrouw Veenstra.

L. Veenstra, wethouder SP

Dank u wel voorzitter. Ja ik denk dat de vraagstelling inderdaad voldoende duidelijk is en ik denk ook, met alle respect, dat mevrouw Schipper van de PvdA twee dingen door elkaar haalt. En dat bedoel ik niet vervelend. Maar u heeft het over de kortingsregeling en een stijging van kosten en een tegemoetkoming. Dat klopt, begin dit jaar is het abonnementstarief ingevoerd, dat leidde tot een tarief van €17,50 voor iedereen, in de vier weken, en toen hebben wij de eerste vijf maanden, die groep die zeg maar €1,50 betaalden, die hebben wij gecompenseerd, de eerste vijf periodes. En daarna niet meer, dus vanaf dat moment is iedereen €17,50 per vier weken in dit geval gaan betalen en m.i.v. 1 januari gaat iedereen €19,- per maand betalen. Dus die tijdelijke tegemoetkoming die was er al af na vijf keer, dus daar doet dit document verder niks meer mee, waar dit over gaat is dat wij gezien hebben sinds de invoering van het abonnementstarief dat wij vooral binnen de AVS, de algemene voorziening schoonmaak, een forse toename aan het aantal cliënten, laat ik het zo maar noemen, zagen. En dat wij ons toch wel gingen afvragen van nou ja komt dat wel helemaal goed. Zitten die mensen allemaal wel in de juiste voorziening waardoor komt die stijging nu, nou en dat willen wij gaan onderzoeken nu met deze steekproef ja waar die toeloop vandaan komt en of die toeloop ook altijd wel de passende vorm van zorg is. Dan kan die steekproef kan drie uitkomsten hebben wat mij betreft bij de desbetreffende cliënt, het kan betekenen dat iemand door die hele lichte toets in de algemene

voorziening is terechtgekomen die er eigenlijk niet in thuis hoort. Nou dat kan een uitkomst zijn, de uitkomst kan ook zijn dat iemand daar heel terecht in zit in die AVS en de uitkomst kan ook nog zelfs zo zijn dat in het gesprek blijkt van ja maar een algemene voorziening is helemaal niet de juiste zorg op deze plek dus laten we vooral met die persoon naar een maatwerkvoorziening gaan omdat die daarmee beter geholpen is. Nou al die varianten zijn mogelijk, daarom deze steekproef en ook gewoon echt met als doel om een klein beetje toch wel wat grip te krijgen van ja tot hoever gaat dat bestand wel of niet uitgroeien. Ja het is voor heel veel mensen is het gewoon met invoering van abonnementstarief is het veel goedkoper geworden, ik ga ervanuit overgrote meerderheid van de mensen heel terecht gebruik maken van deze voorziening, maar ik wil ook wel graag een manier vinden om grip op deze uitgaven te houden. Dat is er aan de hand en ik hoop dat het voldoende is mevrouw de voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

Voldoende gerustgesteld mevrouw Schipper?

G. Schipper, PvdA

Nou ja, ja en nee, ik wil even wel even rechtzetten dat ik het stuk wel had begrepen hoor dat ik wel wist dat iedereen die €17,50 had dat dat geen misverstand is want ik had het al gelezen. En we hadden hier vorige keer ook wel contact over gehad. Het gaat mij er even om gaat er nu misschien, en ik heb het er net niet genoemd, maar volgt er nu komt er misschien een herindicatie aan of hoe gaat dit kijk het wordt wel zo makkelijk gezegd van we gaan even een steekproef doen en 70 mensen gaan we daarbij voor benaderen en misschien kan die dit en misschien kan die dat, maar de gevolgen kunnen ook heel groot zijn voor sommige mensen dat ze dus ja of buiten de boot vallen of dat u zegt van ja maar ja goed eigenlijk door die steekproef valt u er nou niet meer tussen en het hoeft niet altijd negatief te zijn, maar het is wel vaak de gevolg van iets

F.T. de Jonge, voorzitter

Dus uw vraag is eigenlijk; wat gaat er gebeuren met de resultaten van de steekproef en wat gaan de mensen daarvan merken.

G. Schipper, PvdA

Ook dat ja en of er een in zijn totaal een herindicatie komt van dit soort van deze problemen, ja.

F.T. de Jonge, voorzitter

Mevrouw Veenstra.

A. Maarsingh, CDA

Mag ik nog even een vraag stellen aan mevrouw Schipper. Kijk

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Maarsingh, ik geef u het woord.

A. Maarsingh, CDA

Het kan heel veel geld kosten, in ieder geval is één ding zeker het kost nu heel veel geld voor onze gemeente. Dat weten we zeker. Dat loopt dus in de tonnen en wat ook opvallend is, dat het van 2017 van 524 naar 700 klanten is gestegen. Dat is ook zeer opvallend. Ik dacht dat mevrouw Schipper bedoeld, daarom vraag ik dat even via u, laten wij alsjeblieft zorgen dat wij de mensen die het nodig hebben dat die het houden, maar als dit zo doorgaat dat zal dat moeten veranderen. En om het nou maar even kort te zeggen; het lijkt toch zo te zijn, het lijkt toch zo te zijn, dat iedereen dit een prachtig systeem vindt en dat er veel meer gebruik van maken dan die ervoor in aanmerking komen. Dus de

vraag zou ook kunnen zijn; is nou zo'n 10% steekproef wel voldoende. Waarom bekijkt u niet iedere nieuwe aanvrager even of die voldoen aan de normen en de regels die ervoor vastgesteld zijn. Om te voorkomen dat mensen die het echt nodig hebben straks niet meer kunnen krijgen. Dus je zou ook kunnen zeggen; iedereen die het zelf kan betalen moet gewoon zelf maar betalen. Nou is dat een beetje te kort door de bocht, dat snap ik wel, maar

F.T. de Jonge, voorzitter

Dit lijkt mij een politieke discussie, volgens mij zijn we eerst nog even in de fase van de vragen. Vraag aan mevrouw Veenstra; wat is het vervolg en op welk moment kan de raad hier een oordeel over hebben.

L. Veenstra, wethouder SP

Ik denk dat het, allereerst even terugkomend op mevrouw Schipper, ik gaf al aan de uitkomst van de steekproef kan bij sommige cliënten drievoudig zijn of men zit nou niet op de juiste plek in de AVS en het vervalt of het blijft bij hetzelfde of er is een aanleiding om verder te kijken en over te gaan tot een maatwerkvoorziening binnen de Wmo. Dus ja die drie varianten kunnen erin zitten, kan ik op voorhand niet zeggen of dat 1, 10 of 15% is, weet ik niet, gaan we echt zien. De heer Maarsingh vraagt; kunnen we niet meer doen, niet alleen maar 10%, maar kunnen we niet het hele bestand doen. Dat gaat niet, en zwaarder toetsen dan, dat gaat niet, we hebben te maken met een AVS daarvoor is een lichte toets van toepassing, anders is het geen algemene voorziening meer en die kan je niet zo maar eigenstandig gaan aanpassen, laat ons nu eerst deze evaluatie doen, deze steekproef doen en mocht de uitkomsten daarvoor aanleiding geven tot meer, dan kan ik mij zo maar voorstellen dat we meer gaan doen, maar ik kijk uit naar de uitkomsten van deze steekproef en als die er is dan zal ik die zeer zeker met u delen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dat lijkt mij een duidelijke afspraak. Voldoende voor nu? Mevrouw Schipper.

G. Schipper, PvdA

Dank u wel. Dat is ook een duidelijke afspraak, ik ben alleen een beetje bang voor de uitkomsten en ik hoop niet dat het, we hebben wel vaker van dit soort steekproeven gehad en dan was het op een heel ander vlak, nou ook niet van de Wmo was dat, en die gesprekken kunnen soms heel raar gaan en ik hoop echt dat er goed over nagedacht wordt wat voor, hoe dat wordt aangepakt want ik ben het wel met de heer Maarsingh eens, en dat heb ik ook net dacht ik wel gezegd, het moet niet zo zijn dat de mensen die het echt nodig hebben dat die de dupe van worden van een bepaalde opstelling van vragen die dus eigenlijk niet zo gericht zijn als dat ze bedoelt zijn of die niet zo verwoord worden als dat ze bedoelt zijn en misschien is dat bij mijn woorden ook wel zo. Dank u wel. Maar in ben voorlopig eerst eens genoeg met uw antwoord wethouder.

F.T. de Jonge, voorzitter

Prima, dit komt vast terug op de een of andere manier.

5. Schriftelijke vragen

F.T. de Jonge, voorzitter

Dan komen we bij de schriftelijke vragen. Afgelopen weken zijn er twee schriftelijke vragen, althans twee sets van schriftelijke vragen, beantwoord. Ten eerste over de netcapaciteit, vraagsteller de heer Mellies. Waren de antwoorden toereikend of heeft u nog aanvullende opmerkingen of vragen. De heer Mellies, LB.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja, dank u wel voorzitter. Nou bedankt college voor de beantwoording van de vragen, we gaan dit meenemen in de behandeling van de ruimtelijke visie oplaadzone Stadskanaal en het bevorderen van lokaal eigenschap die gepland staat voor 25 november. Dus dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

Duidelijk. De andere set van schriftelijke vragen ging over, in de gewoonten hier in deze raad is het opsteken van een duim mij nog onbekend als signaal aan mij, doe ik het goed is dat wat u wou

A. Maarsingh, CDA

Excuus, ik zou niet durven om tegen de voorzitter, die burgemeester is van deze gemeente, een duim op te steken, maar ik deed het naar uw buurman. Die heeft mijn iPad even weer in orde gemaakt.

F.T. de Jonge, voorzitter

Meneer Maarsingh nou denk ik op deze plek alles te overzien en dan blijken er toch dingen te zijn die zich aan mijn beeld onttrekken, dank u wel. De andere vragen betroffen tekorten aan ambulances, die zijn uitgebreid mondeling beantwoord in een noviteit in onze vorige raad, maar daarnaast ook schriftelijk, vraagsteller mevrouw Schipper. Geeft dit nog aanleiding tot aanvullende vragen of opmerkingen.

G. Schipper, PvdA

Nee, vorige keer had ik al toegezegd dat het alleen voor het archief was dus ik vind het prima zo.

F.T. de Jonge, voorzitter

Mooi zo, dank u wel.

7. Vragenuur

8. Interpellaties

9. Rondvraag

F.T. de Jonge, voorzitter

Gaan we eigenlijk gelijk door naar de rondvraag. En kijk ik even rond of er iemand iets heeft voor de rondvraag. Ik begin even bij de heer Wiersema en dan ga ik

M. Wiersema, CDA

Ik heb daar een technische vraag over.

F.T. de Jonge, voorzitter

Oh, het was niet een uitnodiging het hoeft niet hoor.

M. Wiersema, CDA

Nee, maar ik had er even een technische vraag over. De desbetreffende wethouder is er niet, kan ik het dan gewoon schriftelijk kunnen vragen. Ja, dat kan altijd, maar dat is dan de gebruikelijke weg?

Ja, maar wij als college hebben wij ook een zijn wij altijd aanwezig dus in dit geval nemen in principe, neemt de heer Borgesius de taken van mevrouw Brongers over.

M. Wiersema, CDA

Ik had gewoon even een vraagje over de, nou het is eigenlijk de nieuwe verkeersregels in en rondom het centrum, er zijn nogal wat veranderingen in plaatsen. Als ik een voorbeeld mag nemen de weg achter de bibliotheek dat is volgens mij de, in ieder geval een weg aan de Atlantislaan, dat je eerder had daar rechts voorrang en er staan nu haaiantanden. En ik heb meerdere, waaronder familieleden, gehoord die zich doodgeschrokken zijn van oh ja ik moet hier remmen, ik moet hier stoppen, en zo zijn er wel meer plekken. En dan denk ik van ja eigenlijk meer een vraag van wordt daar rekening mee gehouden of

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik zie de heer Borgesius knikken, het is allemaal onder controle geloof ik. De heer Borgesius, gaan we hier vandaag uitkomen of moet dit toch even schriftelijk.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ik denk dat dat gaat lukken voorzitter. Het was mij namelijk ook opgevallen als ik vanaf hier naar huis rijd, in het verleden dacht ik; even wachten naar de viertonde want verkeer van rechts heeft voorrang. En nadat de rotonde is aangelegd op die plek komt de 30 km zone iets naar voren, want in de 30 km zone is nou een keer zo alles van rechts heeft voorrang, maar dit bord is voor zover ik vanochtend heb gezien nog niet verwijderd, maar die moet eigenlijk daar nog even verwijderd worden en hetzelfde systeem hebben we hier ook op de parkeerplaats. Als u daar vanaf komt zult u daar ook haaiantanden zien, dus mocht dat weer open zijn, op dit moment is het niet open, hebben we daar dezelfde situatie.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Toereikend?

M. Wiersema, CDA

Jazeker.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik kijk verder even rond, vragen voor de rondvraag. Ik zie de heer Pals, de heer Pals D66.

K. Pals, D66

Ja voorzitter, dank u. Van de week of afgelopen week kregen wij het krantenbericht dat websites van gemeenten niet zo helemaal goed scoren, waaronder onze gemeente niet goed scoorde qua veiligheid. Nou valt dat bij ons mee, maar ik denk dat wij ongeveer op een zesje uitkomen en ik zou toch graag antwoord willen hebben van hoe is dat bericht binnengekomen en gaan we dat extra aanscherpen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dat bericht is binnengekomen, nog niet besproken. Dus hoe we het gaan aanscherpen, of we het gaan aanscherpen en of we dat alleen gaan doen of in een soort collectief verband daar kan ik nog geen antwoord op geven. Het komt in het verslag, dus dan kunnen we daar de volgende keer op terugkomen. Ja? We gaan verder. Ik kijk verder rond of nog iemand vragen, de heer Mellies, LB.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja dank u wel voorzitter. In de besluitenlijst van het college van 22 oktober stond iets over het vaststellen budgetsubsidie 2018 van de stichting Peuterwerk en Kinderopvang. En er stond aan de peuteropvang locatie het Krekeltje in Alteveer met ingang van 1 januari 2020 geen status voorschoolse educatie locatie meer te verlenen. En dan was onze vraag eigenlijk; wat hier nou mee bedoeld wordt en zijn er consequenties voor het Krekeltje. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hamster.

H.J. Hamster, wethouder CU

Dank u wel voorzitter. Wij kennen onderscheid in onze peuterspeelzalen, van peuterspeelzalen die gewoon opvang organiseren, dat doen ze allemaal. En peuterspeelzalen die aanbod specifiek hebben voor wat wij doelgroep kinderen noemen. Voor die doelgroepkinderen moeten extra activiteiten georganiseerd worden en die kinderen krijgen 16 uur in de week, daarvoor zijn op dit moment te weinig kinderen in Alteveer. Dus de peuterspeelzaal blijft gewoon open, maar het aanbod, het extra aanbod voor de kinderen die wat extra's nodig hebben vindt niet meer plaats in Alteveer, maar dat kan bijvoorbeeld in Onstwedde.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Mellies, LB.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Dank u wel voorzitter. Nou ja goed het bericht dat ie dus openblijft dat stemt ons tevreden, dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Ik kijk verder rond. Nee, dan hebben we de rondvraag gehad.

10. Vaststellen Najaarsnota 2019

F.T. de Jonge, voorzitter

Komen we bij de najaarsnota. De najaarsnota. Omdat we de begroting natuurlijk altijd in november van het komende jaar vaststellen zijn daar regelmatig wijzigingen op, die leggen we vast in de najaarsnota. Gemeenteraad gaat over geld en zo over het zoals opgenomen in de najaarsnota. En voor ligt het voorstel om deze ????????? Met enige wijzigingen vast te stellen. Wie kan ik hierover het woord geven. Nou dat lijken me ongeveer alle partijen. Dan is het goed gebruik om dat op volgorde, vaste volgorde doen, ik geef als eerste het woord aan de heer Van Beek, CU.

B. Van Beek, CU

Voorzitter dank u wel. Najaarsnota ligt voor ons. Veel werk is er verzet door de ambtenaren zodat we dus tussentijd weer gerapporteerd kunnen worden over de realisatie en uitvoering van de begroting, dank daarvoor. We zien in deze najaarsnota geen herziene meerjarenraming die zien we terug in de programmabegroting, daar komen we het volgende agendapunt bij op terug. Een aantal opmerkingen over de najaarsnota. Een begrotingssaldo van 6 miljoen, nadelig helaas. Gelukkig pakt in mei in september circulaire positief uit, een stijging van €399.000,- voor wat betreft de september circulaire en we hebben allemaal wel kunnen lezen hoe dit allemaal tot stand is gekomen dus dat ga ik allemaal niet uitleggen. Op bladzijde 5 lezen wij iets over de veilig thuis Groningen, en daar wordt ook gesproken over huiselijk geweld en vervolgens lezen wij dat daar een wachtlijst is. Voorzitter dit kan toch niet waar zijn. Wat de CU betreft dient dit onmiddellijk te worden opgelost. Geen wachtlijsten bij huiselijk geweld. Ook lezen we dat we nog niet weten wat de doorwerking is van het aantal meldingen bij veilig thuis Groningen, wat dat voor een invloed heeft op de caseflood van het CJGV hier. En we hopen dat de portefeuillehouder hier op toeziet en ons informeert als er problemen zijn. Wat betreft de transformatie van de jeugdhulp sorteert u volgens ons al voor op hetgeen Den Haag vorige week besloten heeft en van plan is. We lazen het afgelopen weekend in Dagblad van het Noorden dat de

heer Hamster al stelt; veel van wat de minister voorstelt dat doen wij in Groningen al. Misschien dat de portefeuillehouder hier nog iets naders over kan zeggen wat het inhoudt wat Den Haag wil. En of dat voordelen heeft voor ons als Stadskanaal. Voorzitter mooi te zien dat er een tiental bouwkvavels verkocht is, zelfs een in Alteveer lazen we, dat is op zich bijzonder, gefeliciteerd meneer Klinkhamer. Te lezen is dat er nog een aantal opties is genomen op bouwkvavels en hopelijk zet die tendens zich voort. En gelukkig geven de ontwikkelingen m.b.t. De bouwkvavels geen aanleiding tot afwaardering in 2019. Voorzitter als laatste wil ik het nog even hebben, het veroorzaakt misschien wat jeuk, de eikenprocessierups. Wij lezen op bladzijde 14 in de najaarsnota dat het ons het afgelopen jaar tot 1 augustus 2019 ongeveer €60.000,- gekost heeft en dat de verwachting is dat dit jaarlijks gaat toenemen. Hoe, wat, waarom, hoe u dat gaat aanpakken is hier niet te lezen, je hoort zo links en rechts mezenkastjes ophangen, aaltjes, landelijke berichtgeving dan wel provinciaal, ik zou graag enige toelichting van de portefeuillehouder hebben en even afhankelijk van het antwoord hebben wij eventueel een motie hiervoor. Maar dat is misschien niet nodig als het antwoord van de wethouder zo duidelijk is dat er geen twijfel mogelijk laat. Voorzitter tot zover in eerste termijn.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Gaan we naar de heer Remmerts, CDA.

K. Remmerts, CDA

Dank u wel voorzitter. Ook wij hebben een aantal opmerkingen over de najaarsnota die ook wij als fractie van het CDA uiteraard met interesse hebben gelezen. Wat ons opvalt is natuurlijk weer dat er nog steeds heel veel geld uitgetrokken wordt, of uitgetrokken moet worden voor de voorzieningen van het binnen het sociaal domein. Het blijft voor ons als fractie van het CDA een bron van zorg. Het is dus nog steeds zo dat gemeenten meer uitgeven aan deze voorzieningen dan door de overheid gecompenseerd wordt. Wij zijn van mening dat dit niet langer zo kan doorgaan want we houden dit eenvoudigweg niet lang meer vol. We kunnen de opbrengsten van de verkoop aandelen Essent niet voortdurend alleen maar blijven gebruiken om de tekorten van het sociaal domein te dekken. De Rijksoverheid inclusief de oppositie partijen hebben miljarden over voor het stikstofbeleid, de pfas-norm en de salarissen in het onderwijs, uitkopen van de boeren bijvoorbeeld, maar we hebben ernstig het gevoel dat ze ons als gemeenten in de kou laten staan. En van dit beleid dreigen de meest kwetsbaren in onze samenleving nog steeds de dupe te worden en wij zijn het hier niet mee eens. Voor ons als CDA-fractie zijn de zwaksten in de samenleving belangrijker dan het aanscherpen van normen m.b.t. Stifstofbeleid en pfas boven de EU-normen. We zullen keuzes moeten maken en voor ons als CDA is het duidelijk de zwaksten in de samenleving verdienen blijvend onze steun. Er zal dus voorzitter iets moeten veranderen om te voorkomen dat onze burgers binnen afzienbare tijd opnieuw geconfronteerd worden met een forse lastenverzwaring. De portefeuillehouder heeft in het interview met RTV Noord gezegd dat het Kabinet zegt de jeugdzorg op de schop te nemen is volgens de Groningse gemeenten geen oplossing voor de problemen in onze provincie. Er moet absoluut een zak met geld komen. We zijn blij dat het college dit inziert en dat er ingezet wordt op maatwerk per casus. Kan het college ons aangeven wanneer wij hiervan de eerste resultaten kunnen verwachten. Dan een ander onderwerp voorzitter, de sportvelden van Alteveer en de VVV SJS hebben, zo hebben wij gelezen, wederom te maken met engerlingen. Dit ongedierte hebben wij gelezen wordt biologisch bestreden, maar de kosten daarvan zijn niet te overzien. En dit leidt tot een overschrijding van het onderhoudsbudget met €10.000,-. Wij vragen ons af of het college kan aangeven of het probleem met engerlingen daarmee is opgelost of moeten we dit zien als een jaarlijks terugkerende onkostenpost. En verder worden wij net als veel andere gemeenten kennelijk geconfronteerd met de komst van invasieve exoten. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat er op 60 locaties de Japanse Duizendknoop is waargenomen en op circa 90 locaties de berenklauw. Bij deze planten voor grote problemen kunnen zorgen hebben wij gelezen zijn deze verwijderd maar ook dit gaat gepaard met hoge kosten. Kan het college ons aangeven wat hiervan de oorzaken zijn en hoe hoog de kosten zijn voor het verwijderen van deze exoten. En wellicht wat kan hieraan gedaan worden ter preventie. Dan hebben ook wij,

evenals de CU een opmerking over de eikenprocessierups. Ook in onze gemeente is die veelvuldig aangetroffen en we hebben gelezen de kosten hiervan van het verwijderen hiervan heeft tot 1 augustus 2019 circa €60.000,- gekost. En de verwachting is dat dit jaarlijks gaat toenemen. De fractie van het CDA vindt dat erg veel geld en het kan in onze ogen toch niet zo zijn dat de kosten voor het verwijderen van de eikenprocessierups maar blijven stijgen. Dus wij vragen ons af; is het niet mogelijk, evenals de CU, om hier preventief iets aan te doen en ook wij willen graag uw reactie hierop. Een opmerking over het informatie beleidsplan. Er wordt, hebben wij gelezen, hard gewerkt om het informatie beleidsplan te updaten. Wij vinden dat een goede zaak en zien de verdere ontwikkelingen met belangstelling tegemoet. En wat betreft het beschikbaar stellen van de kredieten voor de gevraagde investeringen. De veldverlichting voor de hockeyclub, wij stemmen daarmee in omdat wij van mening zijn dat veiligheid, ook in de sport, voor alles gaat en ook vanwege de mogelijkheid door hergebruik van de armaturen bij verplaatsing van het hockeyveld. Van het relinen is het bedrag van €85.000,- zoals we dat gelezen hebben is dat een hard bedrag of een kunnen wij daar binnenkort worden we binnenkort nog eens geconfronteerd met onvoorziene kosten in deze. Dan informatievoorziening en automatisering, is dit een eenmalige investering of worden we volgend jaar opnieuw met een dergelijk bedrag geconfronteerd. En ten slotte het aggregaat gemeentehuis, we denken dat het goed is om met deze investering in te stemmen want we kunnen ons het niet permitteren dat de stroomvoorziening in het gemeentehuis uitvalt met alle gevolgen van dien en zeker op het vlak van de ICT. Tot zover in eerste termijn.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Dan is de SP nu aan de beurt. Mevrouw Luijken, meneer Lesman.

N. Lesman, SP

Dank u wel voorzitter. Wij hebben eigenlijk één vraag, wij hebben op 1 oktober de begroting gekregen en 15 oktober de najaarsbegroting, daarin staat o.a. iets over beschermd wonen. Dat dat ook in de toekomst ja toch verder tekorten zal gaan opleveren. En m.b.t. Het acres op pagina 17 staat dat er een nadeel is 748 over 2018 dat die verrekend wordt in 2019, eigenlijk de vraag van in hoeverre heeft dit ook betrekking op de begroting en op de meerjarenbegroting.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Namens de PvdA, de heer Hofstra.

E.P. Hofstra, PvdA

Dank u wel voorzitter. Er is al veel gezegd over de financiële kengetallen dus dat ga ik niet nog een keer doen. Een paar dingen die ons opvielen; op pagina 10 stichting leergeld die €39.000,- overhoudt en 275 kinderen geholpen heeft. Nou wij zijn natuurlijk hartstikke blij dat er 275 kinderen geholpen zijn, maar als ik even snel reken als het hele bedrag besteed was dan hadden we ongeveer 500 kinderen kunnen helpen. Dus even twee vragen daarover, wat is de oorzaak hiervan en gaan wij waarom is het niet bij de jaarrekening al aan de orde gekomen omdat het over 2018 gaat. Een ander punt op bladzijde 14, dat gaat over de externe taxateur van het Mercurius Business Park. Ja het is andere partijen misschien hier wel bekend wat wij van de wet markt en overheid denken. Dan denk ik van ja moet dit nou echt, ja blijkbaar wel. Nou graag nog wat extra uitleg daarover. Dan hebben we nog op pagina 15; advisering bestuur. Dat was het extern onderzoek van €50.000,-. We hebben in de algemene beschouwingen al aangegeven dat we daar niet mee instemmen. Daar hebben wij destijds een stemverklaring over afgegeven. Nou even formeel wil ik hier gezegd hebben dat dat wat ons betreft nog steeds geldt. Dan hoeft ik geen stemverklaring, een losse stemverklaring hier af te geven. Dank u wel voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. De heer Bieze, GBS.

E. Bieze, GBS

Ja, dank u wel voorzitter. Nou over de financiën is al gesproken, dat is duidelijk. Een aantal punten, bladzijde 5. Er ligt een nieuw bestuurlijk akkoord landelijk objectief verdeelmodel beschermd wonen. En daar maakt u de opmerking dat de verwachting is dat het nieuwe landelijke objectieve model financieel nadelig zal uitpakken voor de gemeente Stadskanaal. Ik neem toch aan dat wij daar niet blij mee zijn als dat zo zou zijn en mijn vraag is even wat gaat u doen om die nadelige verwachting om te zetten in een voordelige c.q. Een nul verwachting. Op diezelfde bladzijde staat iets over individuele voorzieningen opvang jeugd. Er wordt gesproken over het maken van een lokale startnotitie. Mijn vraag is wanneer die startnotitie door de raad zal worden behandeld. Op bladzijde 7 en 8 staat iets over uitkeringen, die lager zijn gedaald dan u verwacht had. Datzelfde geldt ook voor de loonkostensubsidie, maar dan de stijging die daar is waar te nemen. Wij willen graag weten wat daarvan de oorzaken zijn. En als laatste voorzitter zijn wij blij met de vervanging van de verlichting van de HCSO. Kosten €27.000,- en de zin dat u de lichtmasten gaat verplaatsen als de hockeyclub gaat verhuizen verheugd ons natuurlijk ook. Dat was het, dank u.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. De heer Klopstra, VVD.

H. Klopstra, VVD

Dank u wel voorzitter. Ja de meeste vragen zijn eigenlijk wel gesteld. Waar ik nog graag wat toelichting op zou willen is het effect van de taskforce in de jeugdzorg wat, als ik dat een beetje omreken, dan wordt er 15 miljoen straks wellicht goedgekeurd door deze raad om te besteden aan de jeugdzorg, waarvan naar mijn informatie zo ongeveer 900 jongeren gebruik maken. En dat betekent als je dat omrekent van de 32.000 inwoners, 900 jongeren die 15 miljoen gebruiken dat dat €16.000,- per jaar per jongere is en dat is een enorm bedrag. En als ik dan uit eigen wetenschap, gezien mijn achtergrond, zie dat per dossier jeugdhulp zo ongeveer 7-10 medewerkers rond de jeugdigen rennen om datgene te doen wat ze denken wat wijsheid is, dan vraag ik me toch af of een taskforce op dat punt wat resultaat boekt. Want volgens mij is daar nog wel een efficiëntieslag te maken. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. De heer Mellies, LB.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja dank je wel voorzitter. Dezelfde vragen als mijn collega van de PvdA over de stichting leergeld, bijna de helft van het geld van de subsidie is teruggevraagd. Hoe is het te verklaren ook gezien het feit dat in het verleden bijna jaarlijks flink wat geld bij moest, dus het is opmerkelijk dat er nu opeens bijna de helft teruggevraagd wordt, dus graag een antwoord daarop. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel, de heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Ja voorzitter, de meeste vragen zijn geweest. We hadden ook drie vragen wat ons nog interesseerde was de processierups nou daar komt de portefeuillehouder op terug. Uitkeringen loonkosten was ook een vraag die wij hadden en inderdaad ik ben met meneer Klopstra hadden wij ook uitgerekend dat kan de taskforce wel rekenen. Dat is eigenlijk wel onze vraag.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Dan gaan we over tot de beantwoording. Mijn college kennend hebben ze allemaal hun eigen vragen geordend voor zich. Ik begin bij de beantwoording door de heer Hamster.

H.J. Hamster, wethouder CU

We gaan erachter komen of dat gelukt is, het geordend beantwoorden. Toen ik hier binnenliep vroeg mijn collega Veenstra; wat een leuke das. En ze verwachtte enige politieke heenwijzing door de kleur. En ik weet niet of het toeval is dat dezelfde kleur ook gebruikt wordt voor financiële cijfers, maar ik dacht het is mooi thematisch voor wat wij vanavond aan het doen zijn. Hoe wrang ook, wij presenteren hier inderdaad een negatief saldo zoals Stadskanaal dat nog nooit gekend heeft en eentje waar ik ook absoluut niet trots op ben en volgens mij hoor ik ook de ernst vanuit uw raad wat betreft de situatie nu en ongetwijfeld komen we bij het volgende agendapunt er nog eens op terug over de zorgen die wij rondom onze financiën kennen. En die ontstaan, en daar ging een aantal van uw vragen over, in het sociaal domein, het betoog van de heer Remmerts is mij ook uit het hart gegrepen, dit kan zo niet. Ik heb de opdracht vanuit uw raad via motie, het college heeft die opdracht gekregen om alles in het werk te stellen om maar zoveel mogelijk aan de bel te rammelen en dat doet dit college. U heeft mij inderdaad afgelopen weekend weer in de krant mogen zien reageren op de regionale ontwikkeling, ik kom zo even op de inhoud daarvan terug, en komende maandag zal ik bijvoorbeeld, heb ik mij voor aangemeld, met een hele serie wethouders uit het land naar Den Haag trekken om daar nog maar eens te laten zien hoe serieus het is. En daar gaan wij mee door. Want wij hebben nog steeds een probleem en dat blijkt o.a. Bij veilig thuis. Veilig thuis heeft ons enige tijd geleden gemeld dat zij te maken hadden met wachtlijsten en die ontstaan op twee terreinen. Zij hebben een eerste check hoe ernstig is, is het heel acuut moeten we er meteen op af, in de eerste beoordeling, en daarnaast op gewoon het werken aan die casus, dat is het tweede niveau. En op beide onderdelen ontstond een wachtlijst van een omvang die wij niet acceptabel vonden. En hoe ontstaat dat nou, dat ontstaat met name door het niet beschikbaar hebben van voldoende mensen om het uit te kunnen voeren en hoe ontstaat dat nou, en dat hangt er bijvoorbeeld mee samen wat afgelopen weekend heel erg over ging, de gecertificeerde instellingen zoals ze heten, er zijn minder mensen beschikbaar en hoe kun je dat nou oplossen en het werk aantrekkelijker maken en ook gedeeltelijk financieel. Veilig thuis dat wordt georganiseerd ingekocht, enerzijds via de Centrumgemeente Groningen voor het volwassene deel en anderzijds via de RIG voor het jeugddeel, dus collega Mattias Gijsbertsen van de stad Groningen en ik namens de regio, voeren het gesprek met Veilig Thuis om zo snel als mogelijk die wachtlijsten terug te brengen. Want ik ben het met de heer Van Beek eens dat het niet acceptabel is dat wij te maken hebben met wachtlijsten binnen dit domein. Dat geldt ook, voor waar het afgelopen weekend over ging, de gecertificeerde instellingen. En ik weet niet meer precies wie het vroeg maar of ik daar wat over kon vertellen wat de minister allemaal van plan was, volgens mij was het inderdaad de CU. Het lijkt mij wijs om daar even iets meer tijd voor te nemen, vooral ook omdat de minister wat heeft aangekondigd en dat nog niet helemaal definitief is en een heel logisch moment daarvoor lijkt mij februari dat wij wederom een avond hebben gepland om het over de jeugdhulp te gaan hebben, maar het geeft iets meer tijd om even van de achtergronden, de aanleiding en de uitwerking voorstellen van de minister toe te lichten.

B. Van Beek, CU

voorzitter

F.T. de Jonge, voorzitter

Meneer Van Beek.

B. Van Beek, CU

Kan ik deze op de toezeggingen lijst krijgen? Februari volgend jaar uitleg.

F.T. de Jonge, voorzitter

Klonk mij als een toezegging in de oren.

B. Van Beek, CU

Ja mij ook, maar

H.J. Hamster, wethouder CU

Wat mij betreft is dat er een en zullen we meteen uitbreiden dat ik dan ook uitgebreid toe ga lichten over de resultaten van de taskforce, want daar heb ik volgens mij ook 3 of 4 fracties over gehoord die graag daarop toegelicht willen worden. En ik kan me voorstellen dat dat voor u meer haast heeft, dat heeft het voor mij ook, voor ons ook moet ik zeggen, nog eind dit jaar krijgen wij er een evaluatie van in het college, daar zal een brief bijzitten die wij in uw richting sturen en de uitgebreidere toelichting vindt dan op de avond in februari plaats wat mij betreft.

B. Van Beek, CU

Lijkt mij uitstekend, dank u wel voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

En dit noteren wij dan als een toezegging.

H.J. Hamster, wethouder CU

De toezegging is volgens mij griffier dat het college in februari uitgebreid informeert over de gecertificeerde instellingen en over de taskforce Jeugd. Er was nog één concrete vraag van de SP, over de gevolgen van het acres van 2018, dat is een her, eigenlijk is het te gek voor woorden wat hier gebeurd, het Rijk heeft in 2018 minder geld uitgegeven dan zij zelf verwacht hadden, dat heet onderuitputting, doordat zij minder geld besteden krijgen wij minder geld in het gemeentefonds. Dat geld dat gaat over 2018, in die tijd heeft het Rijk niet haar eigen begroting helemaal uitgevoerd en dat kun je niet in 2018 meer verrekenen dus dat doen we in 2019. En voor 2019 hebben we weer nieuwe berekeningen in 20, 21 en 22 gekregen over wat het Rijk dan verwacht uit te geven, maar ja we verwachten voor 2019, dat is misschien een aankondiging die, ja de najaarsnota past er wel bij, door alle bouwstops en werk dat stil ligt door zaken waar mijn collega het zo meteen over gaat hebben, stikstof, pfas wellicht, verwachten wij dat het Rijk weer de begroting niet gaat halen dat we over 2019 waarschijnlijk ook weer een herberekening en mindering op onze inkomsten van 2019 zullen krijgen. GBS vraagt naar de startnotitie en dan gaat het over de inkoop van jeugdhulp en Wmo. Nou de heer Bieze heeft veel ervaring in dit ambt ook dat inkoop een B&W aangelegenheid is, dat proberen wij uiteraard, zo snel het over de euro's gaat, want dat zei onze voorzitter en wel terecht, daar gaat de raad over, u over te informeren. De vorm waarop wij inkopen proberen wij zo goed als mogelijk te organiseren en dat zal ergens komend voorjaar zijn, maar ik ga u niet beloven dat ie een nieuwe richting gaat. Uiteraard zullen we informeren mochten er consequenties zijn voor de middelen of het ingekochte beleid zelf. En volgens mij voorzitter was ik daarmee aan het eind van mijn lijstje gekomen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik dacht dat zelf ook, maar misschien denkt iemand daar anders over? Nee, dan gaan we naar meneer Borgesius. Klaar? Klaar ervoor, ja, meneer Borgesius.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ja dank u wel voorzitter. Er zijn dacht ik drie fracties die vragen gesteld hebben over de eikenprocessierups, te weten CU, CDA en ik dacht ook de heer Pals van D66. Daarenboven en dan kom ik vanzelfsprekend even op die eikenprocessie terug, roert het CDA ook aan de problematiek rond de

exoten en ik zou eigenlijk willen voorstellen om dat in één keer trachten te beantwoorden in de zin van realiserend dat het natuurlijk verschillende dingen zijn, want eikenprocessierups dan praten we natuurlijk inderdaad over die bomen en wat betreft de exoten ja dat speelt zich allemaal in de grond af. Voor wat betreft vanzelfsprekend heeft dit thema en dan met name eikenprocessierups waar ook de heer Van Beek nadrukkelijk op wees en ook melding maakte van het feit dat wij dus daar al €60.000,- hebben aan besteed voor de bestrijding daarvan. Het college is daar in die zin op ambtelijk niveau uitvoering mee bezig en vandaar ook dat ik zei even de exoten er dan ook in een keer maar bij, wij hebben inmiddels in kaart, en dan met name voor wat betreft de exoten, waar we die exoten hebben, de Japanse Duizendknoop alsook de Berenklaauw en noemt u maar op, en op ambtelijk niveau is daar overleg over ook zowel ook over de eikenprocessie en de bedoeling is dat wij tenminste op provinciaal niveau trachten hiervoor een oplossing te gaan bedenken en mocht uit dat provinciaal niveau, en daar ga ik zondermeer van uit, een behandelwijze uit voortkomen dan zullen alle gemeenten die vanzelfsprekend misschien gaan we dit ook wel landelijk doen, maar laat ik mij maar even beperken tot de provincie, dan gaan we dat ook uitvoeren. En het lijkt ons, uw college in dit geval, in ieder geval raadzaam dat niet iedere gemeente, de 12 gemeentes waar we op dit moment dan nog over beschikken, dat niet iedere gemeente voor zich het wiel opnieuw probeert uit te vinden. Maar wij hebben dus op dit moment datgene, wat ik zojuist heb gezegd, al helemaal in beeld. Ik heb de kaarten ook bij mij op het bureau liggen, wilt u die zien dan kunt u die zien. Ja engerlingen dat weet ik eigenlijk ook niet precies, mijn collega ter rechterzijde die zei even gekscherend ja misschien moeten we die wel met stikstof bestrijden, maar goed ik realiseer mij dat hier ook een stikstof specialist in het midden zit, ik zie het lampje al branden.

A. Maarsingh, CDA

Nou voorzitter dat gaat niet over stikstof want niks wil

F.T. de Jonge, voorzitter

Orde, orde, de heer Borgesius was nog bezig met beantwoorden.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ja ik ben ten aanzien van de eikenprocessie en de exoten denk ik dat ik de vragen uitvoerig heb beantwoord voorzitter. De heer, sorry, neem me niet kwalijk

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Van Beek, CU.

B. Van Beek, CU

Ja de portefeuillehouder heeft alles uitgebreid beantwoord, nou heb ik begrepen dat inderdaad voor de Duizendknoop en die Berenklaauw alles op kaart terug te vinden is, maar dat gaat dus niet lukken voor die eikenprocessierups want dan bent u wel heel knap als u dat kunt. Is het een optie dat wij van u een terugkoppeling krijgen, ik noem halverwege maart of zo, wat uw plan van aanpak is om m.b.t. Deze exoten en de eikenprocessierups wat u gaat doen. Want ik bedoel dan zitten wij net voor het seizoen en dan hebben we enig idee wat de oplossing zou kunnen zijn en wat het ons als gemeente gaat kosten, dan kunnen we ons daar ook een oordeel over vellen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Borgesius.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ja, dank u wel. U spreekt over eind maart, ik heb zojuist gezegd we gaan dit op ambtelijk niveau wordt hier iets over gesproken, het lijkt mij eind maart eerlijk gezegd wat kort dag, om het zo maar even te

formuleren, om dan al met een plan van aanpak te komen, maar dat wij naar u toekomen met een plan van aanpak dat staat buiten kijf, maar het lijkt mij realistischer dat we dat zetten op eind mei, maar vanzelfsprekend als u er op staat dan zullen wij als college cq onze mensen vanuit dit huis hun uiterste best daar voor doen, maar het lijkt mij eerlijk gezegd kort dag wanneer u zegt eind maart.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Van Beek.

B. Van Beek, CU

Ja, ik zeg bewust eind maart, ik denk dan zitten wij in ieder geval net voor het seizoen van de eikenprocessierups. Want ik denk als wij naar mei gaan dan jeukt het al zo links en rechts. Maar goed ik heb daar niet zoveel verstand van, ik heb wel eens mensen horen zeggen daar heb ik niet voor gestudeerd, maar misschien heeft de wethouder dat wel en kan die mij precies vertellen dat dat geen probleem is als we het eind april zetten. Dan hou ik het toch maar even voor mei

F.T. de Jonge, voorzitter

Als ik het goed begrijp is de vraag vooral; breng ons op de hoogte van het plan van aanpak en de daarbij eventueel behorende kosten ruim voordat dit beest, deze exoot, zich gaat ontwikkelen in onze gemeente.

G. Borgesius, wethouder VVD

Die toezegging wil ik best doen voorzitter, maar het lijkt mij heel krap en ik voor zover ik mij herinner dit jaar knapt het probleem zeg maar op vanaf juli/augustus.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik stel voor dat we het antwoord wat ruim op tijd voordat we er last van krijgen een biologisch antwoord is wat we op gepaste wijze zullen beantwoorden en verwerken in de toezegging. De heer Wiersma.

M. Wiersema, CDA

Zou ik toch nog iets mogen vragen? Zoiets met een gezamenlijke aanpak, maar dan ten eerste wordt er dan ook iets met gezamenlijk oplossen door met kosten te delen, gezamenlijk één groot soort ghostbustersteam op jacht te sturen of en ik kan me ook voorstellen van het is niet, ik ben geen bioloog dus, maar elke gemeente is toch ook weer anders, ik kan me voorstellen dat de gemeente Groningen die veel stedelijker is er veel minder last van heeft dan bijvoorbeeld een gemeente als Stadskanaal of Westerwolde wat wat natuurrijker is. Dus hoe ziet zo'n overleg dan ja ik kan me voorstellen dat daar verschil in zit.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Borgesius.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ja, maar ook de gemeente Groningen, dat weet u ongetwijfeld, is recentelijk uitgebreid met twee landelijke gebieden dus ik denk dat ze daar ook met dezelfde problematiek te kampen hebben als wij ook hier bij ons in Stadskanaal. Maar wat ik in feite bedoelde aan te geven met iedere gemeente voor zich hoeft natuurlijk niet het wiel uit te vinden dus laten we met zijn allen proberen dat we een methodiek kunnen vinden die effectief is en die dan ook breed over de provincie toepassen, inclusief onze gemeente. Dat heb ik daarmee bedoelen aan te geven meneer Wiersma.

M. Wiersema, CDA

Prima, dank u wel mevrouw de voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dan is volgens mij de toezegging dat ruim, dus op het moment dat het nog zin heeft, aan u wordt voorgelegd de aanpak en de daarbij behorende kosten en wat het antwoord op de vraag wat heeft nou zin is die we voor een toezegging nodig hebben dat ziet u de volgende maal in de lijst van toezeggingen. De heer Maarsingh, CDA.

A. Maarsingh, CDA

Voorzitter 4 mei staan alle eikenbomen in het blad hier

F.T. de Jonge, voorzitter

Nou we hebben dit punt nu beslecht vind ik eigenlijk

A. Maarsingh, CDA

Nee, maar goed ik had net ook al het woord gevraagd en dat kreeg ik niet. En er is al zoveel kennis aanwezig over allerlei manieren van bestrijding van de eikenprocessierups, in het zuiden zit ie natuurlijk toch al vijf jaar langer dan in het noorden

F.T. de Jonge, voorzitter

Meneer Maarsingh ik ga u nu toch onderbreken, we hebben nu, vind ik eerlijk gezegd, lang genoeg gepraat over een beest wat hier nog niet is. We zijn nog met de beantwoording bezig, dus de heer Borgesius, was u klaar met uw beantwoording.

G. Borgesius, wethouder VVD

Nee, ik denk van niet mevrouw de voorzitter want de heer Remmerts van het CDA die stelde ook een vraag over het relinen van de riolering, dat bedrag wat inderdaad in de najaarsnota staat vermeld van die €80.000,-. Dan verwijs ik u toch ook even naar de begroting, de programmabegroting, pagina 114 geloof ik, en dat is denk ik binnen uw raad ook een alom bekend feit dat wij voor wat betreft onze riolering te maken hebben ook met achterstallig onderhoud. En bij inspectie dan lopen wij soms op situaties dan staan we weer voor de keus wat gaan we doen, vervangen of relinen. Nou en dan is in negen van de tien gevallen denk ik, misschien ook acht, dat weet ik niet exact, maar dat is denk ik ook niet zo opportuun, maar in ieder geval dan blijkt relinen goedkoper te zijn dan te vervangen. En kijkend naar de toekomst en verwijzend naar de pagina die ik u zojuist noemde zullen we denk ik, ook kijkend naar de toekomst, niet verast moeten kijken dat we misschien dit nog wel eens een keer vaker uit gaan voeren. Dan had ik denk ik nog één vraag voorzitter en die was afkomstig van de PvdA, de heer Hofstra. Dat ging over het mbp gebeuren, wij hebben dus bij het afsluiten, als ik het zo mag formuleren, van wij willen voor het eind van dit jaar het hele mbp gebeuren afsluiten, ook richting de provincie, want we hebben nog een behoorlijke som geld voor dit project van de provincie tegoed, hebben wij inderdaad vergeten dat wij de kosten van een taxateur nog mee moeten nemen. En wij hebben het surplus, wat wij op dat moment hadden, hebben wij al één keer helemaal tegoed geschreven alleen de kosten van de taxateur hadden we toen even moeten reserveren en €10.000,- minder moeten toerekenen tot een voordelig saldo, dat is hier gebeurd.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Ik kijk even

G. Borgesius, wethouder VVD

Dan heb ik dacht ik de vragen beantwoord die richting ondergetekende zijn gesteld.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ja dat dacht ik ook. Dus die vraag leggen we even terug aan de raad, zijn alle vragen beantwoord. Ik zie de heer Maarsingh. De heer Maarsingh, CDA.

A. Maarsingh, CDA

Voorzitter stikstof was even, dat zei de portefeuillehouder even in mijn richting, nou er groeit niks onder stikstof, dat weet u, maar wat de engerlingen betreft dat is een probleem wat wij al honderd jaar kennen. En vroeger hadden wij daar chemische middelen voor, dat kost ongeveer €25,- per hectare, dat wordt nog in de hele wereld gebruikt, maar wij hebben dat verboden. Zeg maar niet in de EU verboden, maar in Nederland. En dat betekend dat het nou biologisch bestreden moet worden en dat kost nou één keer heel veel geld en die engerling kan ieder jaar terugkomen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Een stukje wereldpolitiek in Stadskanaal zou ik zeggen. We gaan over naar de beantwoording van de vragen voor mevrouw Veenstra.

L. Veenstra, wethouder SP

Dank u wel en ik kan mij volmondig aansluiten bij de heer Maarsingh want inderdaad engerlingen zijn hardnekkig spul, helemaal gezien ze biologisch bestreden moeten worden dus de hoop is dat het hiermee opgelost is, maar de garanties krijg je er niet bij voor de komende jaren. Dank meneer Maarsingh daarvoor. Blijven er twee punten openstaan, de eerste is beschermd wonen. Volgens mij heeft de heer Lesman van de SP geconstateerd dat er in de najaarsnota en in de begroting twee verschillende geraamde bedragen als tekort geraamd worden. Zie ik daar een instemmend geknik bij de heer Lesman, ja dan heb ik de vraag goed begrepen. Waarom er verschil tussen die beide bedragen zit dat moet ik u op dit moment schuldig blijven. Als u daarop prijs stelt dan ga ik het absoluut uitzoeken dan krijgt u dat van mij op schrift, aan de andere kant houd ik u ook gelijk voor dat geraamde bedragen op dit moment in de decentralisatie beschermd wonen echt geraamde bedragen zijn en daar hebben we ook met elkaar over gesproken, de voorlichtingsavond over de decentralisatie beschermd wonen. Er komt een tekort op ons af, hoe groot dat tekort is kunnen we op dit moment echt nog niet tot achter de komma berekenen en dat kan ik ook over drie maanden nog niet. Omdat die hele decentralisatie nog volop in ontwikkeling is dus laten we hopen dat het tekort wat er aan komt beperkt zal zijn. Ik hoor graag van u of u alsnog antwoord wilt op het technische verschil tussen die beide nota's. Dan leergeld, ja leergeld over 2018 hebben we nu 275 kinderen geholpen, bijna €40.000,- overgehouden van het budget wat ze nu aan het terugstoten. Hoe kan dat nou zo ineens? En, ik zit even te kijken wie de tweede vragensteller was, maar die ben ik, nou maakt niet uit, het is niet ineens, de lagere aantallen en de overschotten op het subsidiebedrag alleen de voorgaande jaren, 2016 en 2017, liep het overschot van de subsidie terug in de reserve van Stichting Leergeld. Op een gegeven moment heeft Stichting Leergeld zelf geconstateerd van de onze reserve heeft een grotere inhoud dan wat wij maximaal per jaar nodig zijn om dat te besteden wat we gemiddeld genomen per jaar besteden dus wij gaan vanuit die grote reserve gaan wij terugstorten aan de gemeentes. We hebben dus ook al eerder dit jaar, dit najaar, een bedrag teruggekregen uit die reservepot van Leergeld. En nu over 2018 hebben we gewoon gezegd van nou dat wat u niet uitgeeft dat gaat u aan ons teruggeven. Wat we gelukkig wel zien, u weet we hebben vaker gesproken over Leergeld, dus het dalend aantal kinderen wat geholpen worden, de interne nou ja problemen zeg maar bij Leergeld, de afwikkeling intermediair, vrijwilligers, nou noem maar op, men lijkt op dit moment te stabiliseren. Vorig jaar 275 kinderen, de cijfers laten nu een lijn zien naar ongeveer 300-330 kinderen. Dus we hebben de weg weer omhoog gevonden met elkaar, maar het hoogtij, dat is misschien niet het goede woord in het kader van

Leergeld, maar het grote bereik van 2016 met 500 kinderen dat gaan we dit jaar niet halen, gaan we volgend jaar ook niet halen, prognose is ongeveer 350 voor volgend jaar, daar is het subsidiebedrag voor volgend jaar ook op afgestemd. Dus eigenlijk niets nieuws onder de zon, behalve dan dat u nu ziet dat wij het restant subsidiebedrag terugvragen in plaats van dat het in de reserve loopt bij Stichting Leergeld. En dat zijn ze mevrouw de voorzitter volgens mij.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dat dacht ik ook. Ik kijk even rond. De heer Lesman, ik begin even met de heer Lesman.

N. Lesman, SP

Dank u wel. Nou wij hoeven niet direct een beantwoording over het technische verschil tussen najaarsnota en de begroting, het is koffiedik kijken en we wachten met spanning af.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Mellies.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja toch nog even over die Stichting Leergeld, u zegt dat, dat meerjarige bedragen zijn aangehouden in de reserve, ik vraag mij eigenlijk af is dit gebruikelijk dat subsidiegeld meerjarig aangehouden wordt in een reserve bij stichtingen. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra, PvdA.

E.P. Hofstra, PvdA

Ja een vervolgvraag daar op wat meneer Mellies stelt; is dat een statutaire verplichting, zit er een maximumbedrag aan de reserve of is Leergeld daar zelf mee gekomen of heeft het college Leergeld daar om gevraagd, om de terugstorting.

F.T. de Jonge, voorzitter

En de heer Bieze.

E. Bieze, GBS

Ja voorzitter volgens mij hebben twee partijen gesproken over de daling van het aantal uitkeringsgerechtigden wat niet groter was dan geprognoseerd en een stijging die

F.T. de Jonge, voorzitter

Sorry meneer Bieze mag ik, ik weet niet wie er allemaal zitten kletsen, maar het is echt bijna niet meer te volgen, dus mag ik iets meer rust vragen. We gaan zo pauze houden. De heer Bieze.

E. Bieze, GBS

En de stijging die niet zo groot is als verwacht bij de loonkostensubsidies. Dank u.

F.T. de Jonge, voorzitter

Hebben we de vraag gehoord? Zou u hem nog één keer kunnen herhalen, want we konden het niet verstaan.

E. Bieze, GBS

Twee partijen hebben een vraag gesteld over de daling, dus de mindere daling dan u verwacht had van het aantal uitkeringsgerechtigden en een mindere stijging dan u verwacht had bij de loonkostensubsidies. En ik dacht dat het bij wethouder Veenstra lag, maar dat is dus de heer Hamster zie ik nu. Dank u.

F.T. de Jonge, voorzitter

Mevrouw Veenstra en daarna de heer Hamster.

L. Veenstra, wethouder SP

Dank u voorzitter. Ja ten aanzien van Stichting Leergeld inderdaad meneer Lesman we gaan u, maar ook uw collega's inderdaad natuurlijk vanzelfsprekend zoals al eerder toegezegd op de hoogte houden van de ontwikkelingen rondom beschermd wonen. Die reservevorming is dat normaal, zijn daar eisen aan gesteld. Ja, op de ene plek wel, andere plek niet. Met de ene spreken we wel af dat het terugkomt met de andere niet. Op dit moment hebben wij het beleid wel ingezet als college van wij kennen een subsidiebedrag toe als dat niet volledig besteed wordt dan vorderen wij het restantbedrag terug. Hoe hoog mag die reserve zijn of welke maximale omvang de reserve van Stichting Leergeld heeft. Nou eigenlijk hebben ze die zelf bepaald en wij hebben daar ook wel mee ingestemd dat de hoogte van de reserve van Stichting Leergeld de uitgaves van één jaar behelzen. Dus mocht het nou zo zijn dat alle gemeentes in één jaar zeggen wij geven geen subsidie aan Stichting Leergeld, dan kunnen ze toch nog een jaar doordraaien en weer de gesprekken starten over van jongens volgend jaar moeten jullie echt weer met ons gaan werken. Hebben zij het zelf aangeboden of hebben wij het gevraagd? Nee, Stichting Leergeld heeft zelf geconstateerd dat hun reserve toch wel aardig opliep zeg maar, ik geloof dat die minimaal 3 ton moet zijn, nou hij was fors hoger en uiteindelijk hebben zij zelf besloten als Stichting om tot restitutie over te gaan naar de gemeente op rato van. Dus en dat is daar komt dit bedrag vandaan. Er was nog één puntje; waarom niet bij de jaarrekening 2018 deze cijfers. Omdat zowel het opstellen van de cijfers door Stichting Leergeld alswel de afwikkeling door ons hier in huis, mede omdat we ook menig gesprek gevoerd hebben over de besteding en het lage aantal kinderen en hoe pakken we nou de draad op, hoe vinden we de kinderen, dat heeft allemaal wat langer geduurd dan normaal gesproken daarom treft u de cijfers vandaag in deze najaarsnota aan en niet in de jaarrekening.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hamster.

H.J. Hamster, wethouder CU

Ja dank u wel voorzitter, dan heb ik de vraag gemist, excuus daarvoor. De vraag betreft de bijstellingen van prognoses van begroting naar voorjaarsnota naar najaarsnota. Wij hebben de voorjaarsnota aangepast omdat wij inderdaad het aantal uitkeringen zagen dalen en het aantal loonkosten subsidies zagen stijgen en nu hebben we te maken met pelmomenten, op een gegeven moment hebben wij op 1 oktober weer gepeild van hoe staat het nu en wat betekend dat, nee nog wel eerder, hoeveel uitkeringen hebben we op dat moment en hoeveel loonkosten subsidies hebben we op dat moment en dan ga je doorrekenen waar kom je dan op uit en dan stel je de najaarsrekening stel je weer bij en dat zijn dan negatieve getallen, inmiddels zijn we weer een paar maand verder en zien we die daling van het aantal uitkeringen wel doorzetten, we hebben nog iets meer dan 800 reguliere uitkeringen, dat is echt zo laag hebben we het nog niet gehad sinds 2012 en het aantal loonkosten subsidies weer oplopen naar aantallen die we ook nog nooit hebben gehad. En het vervelende van deze voorspellingen is dat ze redelijk grote impact hebben financieel. Een tiental afwijkingen van uitkeringen is €150.000,- op jaarbasis. We moeten blijven voorspellen en dat doen we en dat doen we zo goed als we kunnen vanaf de peildata gerekend en aan het eind van het jaar komen we dan op een aantal uit en een gemiddelde en een bedrag wat we dan uitgeven en moeten we afwachten wat uiteindelijk ons

bedrag is dat we binnenkrijgen omdat het Rijk ook gaat na berekenen en dan is dat het saldo. Ik zou graag willen dat we u bijna in realtime kunnen vertellen waar we staan, maar ja we zullen het moeten doen met prognoses en berekeningen op peildata. Ik hoop dat dat enigszins antwoord geeft op de vraag die u had.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Bieze.

E. Bieze, GBS

Ja voorzitter dank voor het antwoord, dat is duidelijk, maar misschien is het dan toch wel een tip om deze informatie dan ook in de najaarsnota en andere nota's neer te schrijven, dat u met peildata te maken heeft en dat ten opzichte van die peildata daar dus verschillen in ontstaan. Het is maar een tip hoor.

F.T. de Jonge, voorzitter

Het is een tip, geen commando, dus dat is mooi. Er lag nog een vraag van het CDA over het krediet van een ton voor informatievoorziening en automatisering en de vraag was of dat een structurele of een incidenteel bedrag is. Dat betreft in principe een incidenteel bedrag, in principe. Zijn er verder nog vragen, kunnen we overgaan tot het vaststellen van de najaarsnota met conform de beslispunten de wijzigingen van de begroting 2019 zoals volgens de bijlage voorgesteld. De kredieten zoals voorgesteld in de najaarsnota en voor het overige de najaarsnota gewoon vast te stellen. Wil iemand hiervan nog stemming of doen we dat unaniem per acclamatie. Per acclamatie? Dank u wel.

voorzitter klopt met hamer

Angenomen. We gaan even schorsen tot tien over, nou dat is wel lang, vijf over.

Schorsing

11. Vaststellen Programmabegroting 2020

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik heropen de vergadering en ik stel u voor dat wij gaan bespreken de programmabegroting 2020, een lijvig document waarin we als gemeente zeggen waarvoor we hoeveel geld ter beschikking willen stellen. En de vraag is natuurlijk bent u het met onze voorstellen eens. Tijdens de algemene beschouwingen op 8 juli van dit jaar hebt u allen al uw mening gegeven over de financiën van de gemeente, daarin heeft u aangegeven wat u zal willen dat we gingen doen. Daar zijn we mee aan de slag gegaan en het resultaat voor de begroting 2020 ligt nu voor. Ik ga ervan uit dat ik ieder van u, althans alle fracties daarover het woord mag geven en verzoek de heer Van Beek om als eerste zijn bijdrage te leveren als hij wil hier vooraan, ja we doen het met een beetje jeu. De heer Van Beek, CU.

B. Van Beek, CU

Voorzitter, leden van de raad, college, belangstellenden op de tribune, pers achterin en u die meeluistert. Wij als CU Stadskanaal begonnen afgelopen juni de algemene beschouwingen met een stuk uit de bijbel, Micha 6 vers 8. Daarin staat geschreven dat wij weten wat de Here van ons wil, namelijk niets anders dan recht te doen, trouw te betrachten en nederig zijn weg te gaan. De CU wil dit op deze wijze trachten te doen en wil een constructieve bijdrage leveren in de Stadskanaalster politiek. Wat ons betreft ligt de toekomst van Stadskanaal dus ook in Gods hand. Nu een programmabegroting 2020 met financieel zware tijden en wederom een bezuiniging. Wij mogen weten dat de Here alles bestuurd en dat Hij ons niet uit het oog verliest en dat Hij uitkomst wil schenken aan

ons als wij daarom vragen. Daarmee is onze verantwoordelijkheid niet voorbij, maar begint ie dus pas. Voorzitter wij willen u als college en de ambtenaren bedanken voor de voorliggende programmabegroting een stuk waar veel werk in is gaan zitten. We zien een aantal zaken zoals u al zei die genoemd zijn tijdens de algemene beschouwingen en de behandeling van de ambitienota terug in deze begroting waarvoor onze dank. Een aantal opmerkingen voordat wij deze begroting gaan vaststellen. Voorzitter als eerste toch maar het goede nieuws, het is u als college gelukt vooruit te kijken en meerjarig zwarte cijfers te schrijven. Onze en uw ambities zijn reeds concreter uitgewerkt, in de tijd geplaatst en op geld gezet, zo schrijft u. Onze complimenten daarvoor. Helaas er is ook slecht nieuws te lezen. Het is niet alles goud wat er blinkt in ons jubileumjaar. Veel onzekerheden, onbeïnvloedbare ontwikkelingen, nog niet ingevulde bezuinigingen en risico's die het positieve beeld vertroebelen. We kunnen het allemaal lezen en een aantal risico's die heeft u ook al beschreven. U schrijft net zoals wij denken dat wij ondanks dit alles vooruit moeten zien en aan het werk moeten gaan met de stevige opdrachten die Stadskanaal kent en zoals die ook zijn weergegeven in de ambitie. Koersvast wilt u vooruit en dit kunnen wij ondersteunen. Dit verdienen onze inwoners ook en dit is ook hetgeen wij hebben afgesproken in het bestuursakkoord. Voorzitter ten opzichte van de meerjarenperspectief en de ambitienota 2020-2023 hebben de begrotingssaldi zich negatief ontwikkeld. Een nadelig saldo van afgerond 4,1 miljoen, wederom een gigantisch bedrag. In 2023 een batig saldo van €440.000,-, dat is een geringe financiële buffer. Een nog te realiseren taakstelling van 1,7 miljoen is dus ook niet niks om dit te bereiken. Meerjarenraming vanaf 2022 structureel sluitend, zodat de laatste twee jaren 22 en 23 zoals voorgeschreven door de provincie zwarte cijfers laten zien. Op grond hiervan verwacht u onder represief provinciaal toezicht te blijven. U stelt voor, daar de algemene reserve een stand heeft van 8 miljoen op 31 december, het nadelige saldo van wat ik net noemde 4,1 miljoen, te onttrekken aan de Aandelen verkoop Essent. Wij gaan daarmee akkoord, het is niet anders en het is volgens ons ook mogelijk om het ergens anders weg te halen. Een ander punt wat wij willen aanstippen als CU is uiteraard de extra boventrendmatige verhoging van de OZB van 16%, daar zijn wij niet blij mee. Dat hebben wij ook gezegd tijdens de behandeling van de ambitienota tijdens de algemene beschouwingen. We begrijpen wel dat er iets moet gebeuren om onze voorzieningen te behouden en ambities te verwezenlijken. Lokale lastendruk die stijgt gemiddeld met 6,4%, zoals u schrijft ambities blijven we nastreven en plannen blijven we maken en daar kunnen wij ons in vinden. We zien uit naar de voorstellen m.b.t. De diverse voorzieningen, ik doen hierbij op de plannen m.b.t. Onder andere de zwembaden, nieuwe school, realisering van de Stationslocatie. Druk op de begroting in de meerjarenraming blijft, we hebben het er net ook al over gehad, o.a. Door de ontwikkeling van de kosten van de jeugdhulp in het sociale domein. U beschrijft dit ook in de programmabegroting. U heeft vanaf 2022 een raming van €750.000,- als stelpost gehandhaafd, dit mede daarvoor de periode na 2021 nog geen besluitvorming heeft plaatsgevonden. We hebben het net er al over gehad zoals ik al zei, veel geld gaat er om in het sociale domein. We lopen financiële risico's voornamelijk door de open einde karakter van de regelingen en het blijft dus ook noodzaak aan te blijven dringen in samenwerking met de andere gemeenten op meer geld uit Den Haag. De wethouder had het er net al over, er is ook al over gesproken afgelopen weekend in de krant, vorige week is er ook een motie ingediend door Stieneke van der Graaf van de CU in de Tweede Kamer, misschien is dit een eerste aanzet waarin de regering verzocht wordt financiële impact van de beleidsmaatregelen over de volle breedte van de Rijksoverheid op de gemeente in kaart te brengen, en dat is geen grap, uiterlijk 1 april hierover te rapporteren. Voorzitter hier wil ik het in eerste termijn bij laten, rest mij te zeggen dat wij iedereen, raad, college, ambtenaren en inwoners van Stadskanaal Gods zegen toe wensen. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel meneer Van Beek. De heer Remmerts, CDA.

K. Remmerts, CDA

Ja ik ben niet zo groot als meneer Van Beek, in ieder geval lichamelijk niet, neem me niet kwalijk hoor het is mijn jonkheid, sorry.

F.T. de Jonge, voorzitter

Voor het duelleren gaan we naar de gang.

K. Remmerts, CDA

Voorzitter, college, leden van de raad, voor ons ligt de programmabegroting 2020. En ook wij willen u als college en ook de ambtenaren die veel tijd en energie hebben gestoken in het opstellen van deze begroting en het beantwoorden van de schriftelijke vragen hiervoor dank zeggen. Voorzitter het land waarin wij leven dat kent roerige tijden op dit ogenblik, het ene probleem is nog niet opgelost of het andere doemt alweer aan de horizon op. Ik heb het dan, en we hebben het vanavond daar al een aantal keren over gehad, over de discussie over de stikstof aanpak en de onmerkbare pfas normen. Wij als fractie van het CDA zijn van mening dat het werk in dit land gewoon door moet gaan en dat de normeringen in dit land niet voortdurend strenger moeten zijn dan in andere landen van de EU. En als hieromtrent niet snel duidelijkheid komt dan kost dat onze samenleving nog veel meer geld dan nu al het geval is

K. Pals, D66

voorzitter

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Ik begrijp dat het CDA dit weekend heeft gecongresseerd en, wij ook, maar het verbaast me een beetje dat u de thema's die u die zaterdag heeft behandeld en dat heeft nogal breeduit in de krant gestaan hoe de verhoudingen binnen uw partij zijn gelopen omdat nu bij de begroting, programmabegroting 2010 het stikstof erbij te halen. Ik vind het een vreemde merkwaardige bijdrage en ik ben ook benieuwd waarom u dat doet. Waarom, want ik ook al in de voor de bij het vragenuur et cetera heeft u al die stikstof dat zit u hoog, maar ik hoop niet dat dat de leidraad wordt voor de komende tijd binnen deze en ik vraag me af waarom u dat doet.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Remmerts.

K. Remmerts, CDA

Nou dan meneer Pals dan nodig ik u uit om nog even naar mij te luisteren want het antwoord komt er zo aan. Want we gaan van het nationale de nationale problematiek naar de lokale problematiek. Maar wij vragen ons af of hier in de gemeente Stadskanaal of in onze provincie maar ook in Stadskanaal, bouwbedrijven en bedrijven die anderszins werkzaam zijn in de wegenbouw bijvoorbeeld hier last van hebben. Heeft de stikstofproblematiek invloed bijvoorbeeld op de vergunningsverlening binnen onze gemeente. En eigenlijk willen we daar graag de mening van het college hierover horen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Wij hebben daar de vorige keer een vraag over gesteld aan de wethouder en die heeft ook gezegd dat het niet het geval is.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Remmerts, CDA.

K. Remmerts, CDA

Nou dan dank ik u van harte voor deze waardevolle aanvulling. De begroting voor 2020 voorzitter is een nadelig saldo van dik 4 miljoen euro en de tekorten hebben wij begrepen worden de komende jaren kleiner met uiteindelijk een klein positief saldo in 2023 van €440.000,-. En het is ons duidelijk dat dit een voorzichtige raming is want hoe de wereld er in 2023 uit ziet dat weet niemand. In mijn eerdere bijdrage heb ik al genoemd dat de noodzaak om opnieuw onze tekorten te dekken uit de bestemmingsreserve van de verkoop aandelen Essent voor ons een grote bron van zorg is. En ook, de CU refereerde daar ook al aan, hebben wij bij de algemene beschouwingen gezegd dat een verhoging van 16% van de OZB dat wij daar zeer schoorvoetend mee akkoord zijn gegaan. Wij vinden dan ook dat we de komende jaren in financieel opzicht opnieuw heel duidelijk prioriteiten moeten stellen en we willen daarbij graag met het college meedenken. De opmerkingen over het sociaal domein, ze zijn al een aantal keren genoemd vanavond, dat is ook nu voor ons nog steeds een bron van zorg en ook wij willen nog steeds bij onze overheid de nadruk leggen om daar ook in financieel opzicht datgene te doen wat zij moet doen. Dat wil zeggen de gemeenten de juiste middelen daarvoor te geven. Een opmerking voorzitter over de vernieuwing van het centrum van Stadskanaal. Wij constateren dat dat in volle gang is. En wij als fractie van het CDA zijn daar blij mee en we vinden dat een waardevolle investering want daarmee bouwen wij als gemeente en ook als de plaats Stadskanaal volop aan onze toekomst. En met name de omvorming van de viertondes tot rotondes en de aanleg van fietspaden tot in het hart van het centrum van Stadskanaal dat vinden wij een zeer goede zaak, dat verheugt ons zeer, zeker i.v.m. De verkeersveiligheid. Wel zijn we van mening dat bij de aanpak van het centrumplan het pand Vos opgeruimd moet worden. De rotte kies in het centrum moet wat ons betreft dan ook getrokken worden. En we horen dan ook graag van het college wat hieromtrent op dit moment de stand van zaken is. Het is goed de ambities waar we ook in de ambitienota mee hebben ingestemd daadwerkelijk uit te voeren. Meneer Van Beek heeft er al naar gerefereerd, de gezamenlijke nieuwbouw van de Meester Neuteboomschool en de Maasborg, maar ook het kijken naar goede sportaccommodaties en het besluit om alle drie de zwembaden open te houden. Op een aantal taakvelden zullen we zorgvuldig moeten blijven opereren, dat geldt met name voor de Wmo en de jeugdzorg. Want we constateren dat bij ons in de gemeente een op de zes à zeven jongeren professionele hulp nodig heeft. En wij vragen ons af of wij als gemeente zelf nog meer kunnen doen in de beoordeling van deze cliënten. We blijven dan ook als CDA de werkzaamheden van de Taskforce jeugd met belangstelling volgen. Wat de invoering van het abonnementstarief voor de huishoudelijke hulp betreft, we hadden daar een opmerking over, maar ik, mevrouw Schipper is daar in het begin van de vergadering al over begonnen dus mevrouw Veenstra die heeft daar al het nodige over gezegd. Voorzitter ondanks het feit dat wij nog steeds dat we meer geld uit het gemeentefonds krijgen hebben we nog veel te kort. We moeten immers ook rekening houden met de risico's van 1,2 miljoen voor Primenius en de ruim 1 miljoen voor de hersanering van de gasfabriek. En we vragen ons af, met name wat het laatste betreft, want eigenlijk de beide punten of het college kan aangeven wat hieromtrent op dit moment de stand van zaken is. En ook vragen wij ons af of deze tekorten betekenen dat we alsnog moeten gaan snijden in onze ambities. En als dat zo is, waar denkt het college dan aan, komt dan bijvoorbeeld de aanleg van de spoorlijn Veendam-Stadskanaal alsnog in het gedrang. En graag willen wij uw mening hierover horen. Een aantal zaken

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Ik vind het een beetje een merkwaardige opmerking van de CDA fractie over de aanleg van spoorweg Veendam-Stadskanaal waarom twijfelt u, het is toch unaniem besloten, het is besloten door de provincie en iedereen heeft opdracht gekregen om het te gaan uitwerken, twijfelt u daar nu weer over.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Remmerts

K. Remmerts, CDA

Wij twijfelen niet over de opdracht, maar als het zo is dat wij zeggen van er moet nog 1,2 miljoen voor Primenius gereserveerd worden, nog een miljoen voor de hersanering van de gasfabriek, is dat allemaal te betalen. En als dat niet te betalen is, en dat is een voorzichtige zorg, moeten we dan alsnog, we hopen dat niet, maar moeten we dan alsnog gaan snijden in onze ambities. Want je kunt je geld maar één keer uitgeven. Kijk je moet die gelden gewoon reserveren.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals.

K. Pals, D66

De ambitie, ik ben het helemaal met u eens hoor, als er geen geld is kun je geen stations terrein aanleggen, maar dat is wat anders dat de trein van Veendam-Stadskanaal, u suggereert nu dat dat in gevaar komt en ik zou het heel jammer vinden dat vanuit deze raad de boodschap komt dat de trein weer in gevaar is. Ik bedoel alle dagen ben ik ?????????????? Aan het beantwoorden aan onze inwoners hier dat die trein er komt. Ik bedoel dat de stations locatie dat daar tien parkeerplaatsen komen in plaats van of één in plaats van tien omdat we dat niet kunnen betalen vind ik een heel andere vraag. Maar het spijt me om u te moeten horen zeggen dat u twijfelt aan de spoorlijn, dat vind ik heel jammer.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Remmerts.

K. Remmerts, CDA

Nou meneer Pals dat is uiteraard uw goed recht. Wat wij willen zeggen, kijk wij hebben deze als voorbeeld genoemd omdat ons dat zorgen baart, omdat wij natuurlijk net als u, en net als de andere leden van deze raad, daadwerkelijk ernstig hopen dat die spoorlijn gewoon doorgaat, dus dat is een zorg. En als, ik wil het ook wel zeggen over de stationslocatie, dat is geen enkel probleem. Alleen je kunt je geld, dat is de strekking van het verhaal, maar één keer uitgeven. En als je het niet hebt kun je het ook niet uitgeven.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra, PvdA.

E.P. Hofstra, PvdA

Een verduidelijkende vraag stellen aan het CDA, wat het CDA betreft gaat dat geld in elk geval niet ten koste van het stations terrein, die investeringen gaan wat u betreft gewoon door neem ik aan, want daar gaan wij als raad over, daar gaat het college niet over, die kunnen wel een voorstel aan ons doen,

maar u stelt een vraag aan het college terwijl u hem eigenlijk aan uw collega's moet stellen. Dus dan stel ik hem maar aan u; wat vindt u daarvan.

K. Remmerts, CDA

Wij vinden wat wij hebben afgesproken dat moet doorgaan. En onze zorg is; is daar geld voor. Dat is onze zorg.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals en dan kan de heer Remmerts zijn verhaal

K. Pals, D66

Ja dit is de laatste keer, maar dit is ook een hele positieve opmerking die ik aan meneer Remmerts wil geven.

F.T. de Jonge, voorzitter

Nou daar maken we ruimte voor.

K. Pals, D66

Maakt u zich daar geen zorgen over, die spoorlijn komt er.

F.T. de Jonge, voorzitter

Nu de parkeerplaatsen nog, dat is volgens mij ?????????????? Waar we het hier over hebben. De heer Remmerts.

K. Remmerts, CDA

Meneer Pals dank u zeer ik wist dat we het eens zouden worden. Een aantal zaken voorzitter, zoals de lasers, kunnen wij wat meer kostendekkend maken, dat levert meer geld op natuurlijk, maar dekt niet onze huidige tekorten. De noemer; Stadskanaal werkt duurzaam. Daarin zien wij veel interessante ontwikkelingen. We lezen echter ook dat we niet vooroplopen in de productie van duurzame energie en we roepen het college dan ook op om initiatieven hieromtrent te faciliteren en vooral de voortgang daar in te waarborgen. De duurzaamheidsleningen zijn succesvol en daar moeten we zo mogelijk mee doorgaan. Wij constateren voorzitter dat het de goede kant opgaat m.b.t. Het scheiden van afval in onze gemeente. Met de verwerking van het restafval zal echter nog veel moeten gebeuren. Goede voorlichting blijft in deze dan ook van belang want wij voorzien dat het nog moeilijk zal worden om de doelstelling van 100 kg per inwoner in 2020 te halen. Wat de energietransitie betreft, klopt het voorzitter dat wij nu op ongeveer 14% zit, dat is de helft van de doelstelling van 28% in 2022. Om dat doel te behalen zullen daar toch een aantal zonneparken operationeel moeten zijn en de mogelijkheid van aansluiting op het stroomnet is hierbij van essentieel belang. En daarnaast denken wij dat een optimale facilitatie vanuit dit huis noodzakelijk is voor de initiatieven waarvoor draagvlak is en die passen in de aanpak van ons beleid. Als fractie van het CDA kunnen wij instemmen met de aanpak van de omgevingsvisie. Eenvoudige en snellere regelgeving en de aanpak van initiatieven vanuit de ja mits houding. Als fractie van het CDA zijn wij het ook eens met de voorstelling met betrekking tot de tariefsaanpassing van o.a. Afval en ook kunnen wij ons vinden in de voorstellen van het college m.b.t. De aanpassingen van de overige tarieven. Wat ons opvalt is de lage dekking van de leges voor de omgevingsvergunningen. Het college spreekt van een dekkingspercentage van 36% en wij zijn van mening dat je dat niet zomaar naar 100% kunt opbouwen. We moeten oppassen dat we ons hiermee niet uit de marktprijzen. En we wachten het onderzoek van het college naar mogelijke aanpassing van de tarieven dan ook met belangstelling af. En graag willen wij de mogelijkheden om Europese subsidies op vele terreinen maximaal te benutten om in de aandacht van het college brengen. Bij recent bezoek aan Brussel is ons gebleken dat er veel geld voor de regio's als de onze blijft liggen, evenals voor

grensoverschrijdende projecten en wij vragen ons af of het college dit bekend is en of de mogelijkheid om daar waar het nodig is Europese subsidies binnen te halen, ook door dit huis, maximaal benut wordt.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Meneer Remmerts zegt iets interessants, hij heeft het voorrecht gehad om een dagje naar Brussel te gaan en u heeft dat gehoord dat wij de boot missen eigenlijk een beetje, maar heeft u dat lijstje ook meegekregen want wellicht is het college ook niet echt op de hoogte en u zou ons ????? Erg helpen als u dat lijstje had meegenomen.

K. Remmerts, CDA

Ik heb hem hier niet bij me, maar ik zal mijn ernstige best doen om dat lijstje boven tafel te toveren.

F.T. de Jonge, voorzitter

Maar het was een vraag aan het college dus wij geven zo antwoord. De heer Remmerts.

K. Remmerts, CDA

Voorzitter, slotopmerking. Wij kunnen instemmen met de door ons niet genoemde onderwerpen en voorstellen. Tot zover in eerste termijn.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. De heer Lesman, SP, mag ik u uitnodigen.

N. Lesman, SP

Met uw goedvinden blijf ik liever zitten.

F.T. de Jonge, voorzitter

Is natuurlijk jammer, maar ok.

N. Lesman, SP

Ja ik zal het ook kort houden er is al heel veel gezegd. We hebben de begroting ontvangen, dank daarvoor. We zien dat er, ja toch een negatieve bijstelling is van €938.000,- ten opzichte van de ambitiesnota en tot een totaal een negatief saldo van 4,1 miljoen euro. Aan de horizon gloort er wel hoop wordt er geschreven, in 2023 schrijven we hopelijk weer zwarte cijfers, dit is echter minimaal met €440.000,-. En wanneer bepaalde taakstellingen onder andere in het sociaal domein niet worden gehaald dan liggen de rode cijfers toch weer behoorlijk op de loer. Uitkeringen uit het gemeentefonds, vanaf 2022 is er structureel een stelpost opgenomen zoals de heer Van Beek ook al zei, van €750.000,-. De kans bestaat dat die middelen niet beschikbaar gesteld worden, althans niet volledig, waardoor het rood alweer snel in zicht komt. Door de doorgevoerde bezuinigingen en de verhoging van inkomsten vanuit WOZ en afvalstoffenheffing probeerden we de korten zoveel mogelijk te beperken, dit is helaas niet voldoende waardoor we de een stuk van de aandelen van Essent moeten gaan verkopen. De wethouder heeft al aangegeven dat de taskforce in het voorjaar zal komen met bevindingen, wij zijn er heel nieuwsgierig naar en wij gaan ervanuit dat dat ook niet ten koste zal gaan van de kwaliteit die wij momenteel aan onze inwoners bieden. ?????????? Zijn de budgetten ook voor de jeugdzorg in de begroting al verhoogd, maar het risico bestaat dat er tekorten in de toekomst nog hoger zullen uitvallen. Het is een openeinderegeling en we zullen de mensen nu en in de toekomst moeten blijven helpen wanneer zij aankloppen met een hulpvraag. Even kijken, dat is al gezegd, ja ook met betrekking

tot de jeugdzorg dat kan dus niet afgeschoven worden op de minst draagkrachtigen in onze samenleving. Bij onze gemeente is het financiële rek er misschien uit, maar bij onze inwoners is de rek er al lang uit. Met betrekking tot pagina 51 staat nog het volgende; hoewel de werkloosheid daalt, ook in onze gemeente, zien wij toch een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden. In de begroting zien we een aantal van 990 staan op 2019 en 2020 5 hoger. We kunnen dat niet helemaal plaatsen in deze tijd, dat de economie aantrekt en ook de werkloosheid daalt. Is hier ook sprake van een draaideurconstructie, dat dezelfde mensen steeds weer binnen komen, graag daarop een antwoord. Verder vinden wij, zoals we ook bij de ambitienota al hebben aangegeven, het niet verantwoord om op dit moment een bedrag van €285.000,- te verbouwen in de raadszaal. Het klimaat is niet altijd even prettig, vooral in de zomer niet, maar op dit moment dat wij ook een ja een extra vraag doen bij onze inwoners om ja meer belasting te betalen, WOZ en afvalstoffenheffing, vinden wij het een verkeerd signaal richting de inwoners om deze werkzaamheden in 2020 al te laten uitvoeren. Zoals ik in het begin al aangaf, de resultaten blijven onder grote druk staan, omdat het Rijk onvoldoende financiële middelen beschikbaar stelt. Niet alleen in onze gemeente, maar in veel gemeentes staat het water tot aan de lippen. Veel gemeentes hebben inmiddels een noodklok geluid en ook onze wethouder gaf al aan dat hij samen met andere wethouders behoorlijk lobbyt richting Den Haag. Ook de vereniging van de gemeenten hebben een brandbrief gestuurd naar Den Haag en wij hopen dat de regering uiteindelijk een keer toch de portemonnee zal trekken. Boeren, onderwijzers en aannemers ervaren ook veel problemen met het huidige overheidsbeleid en laten massaal hun stem horen op het Malieveld. Misschien zouden we het als gezamenlijke gemeenteraad dan ook moeten gaan doen. Tot zover.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals.

K. Pals, D66

Voorzitter, mag ik meneer Lesman nog eens een verduidelijkende vraag stellen. U heeft het over de €285.000,- van de raadszaal. Roept u het college op om dat te schrappen of vindt u het te veel geld, wat is uw wat wilt u daarmee met die opmerking.

F.T. de Jonge, voorzitter

Meneer Lesman.

N. Lesman, SP

We hebben bij de ambitienota al een stemverklaring afgegeven dat wij die €285.000,- veel te hoog vinden, dat er aanpassingen nodig zijn is inderdaad staat buiten kijf, want zomers zit ik hier niet lekker, dat zijn we het allemaal over eens, maar of dat €285.000,- moet kosten misschien dat u daar nog een keer heel kritisch naar kunt kijken dat het toch lager kan.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals.

K. Pals, D66

Ja nou ben ik geen aannemer en helaas mis ik die skills, maar wat bent u dan wel bereid om te betalen, want ik bedoel ik vind u wel daar erg onduidelijk in. Ik bedoel komt u nog ook, ik bedoel komt u nog met een motie bijvoorbeeld om te zeggen van nou we gaan tot een ton, ik noem maar wat, we gaan even handelen, dat u zegt van we komen met een motie we gaan tot een ton dat mag dan van de SP.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Lesman.

N. Lesman, SP

Nee, we gaan geen handjeklap doen, dat lijkt me niet, en wat voor bedrag dat er beschikbaar voor zou moeten komen, ik ben ook geen aannemer, dus ik zou het ook niet weten, we zouden eerst die plannen ook moeten gaan bekijken, maar bijvoorbeeld er wordt gezegd van er moet nieuwe vloerbedekking in, nou misschien kan dat ook schoongemaakt worden, dat je gewoon toch inderdaad behoorlijk op de kosten kunt gaan bezuinigen. Maar hoe precies dat durf ik ook niet te zeggen zo.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Bieze.

E. Bieze, GBS

Ja voorzitter wat ik nou altijd zo jammer vindt in dit soort discussies dat het dan over geld gaat, maar ik kijk graag ook liever even naar de andere kant

F.T. de Jonge, voorzitter

Bij een begroting wel vaker

E. Bieze, GBS

Ja, maar weet u het gaat ook om werkgelegenheid. Wij, stel nou even dat het €285.000,- kost, daar kunnen ook mensen weer een tijd voor aan het werk. En dat wordt ook nooit naar voren gebracht, het gaat bij de SP ook vaak om geld wat er dan niet is, maar de andere kant moet je ook bekijken. Het schept ook werkgelegenheid, ook hier voor de omgeving en daar moet je soms eens wat voor over hebben. Dank u.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Lesman, de heer Lesman werd geadresseerd, of gaat u dat ook doen meneer Hofstra, oh dan mag u eerst.

E.P. Hofstra, PvdA

Dank u wel. Ja meneer Lesman u heeft het over verbouwing van de raadzaal, maar deze zaal is natuurlijk heel veel meer dan alleen een raadzaal. We ontvangen hier gasten, we hebben hier trouwpartijen elke week en eerlijk gezegd als ik dan hier rondkijk, ik zou me een beetje schamen als ik dan hier zou komen, en dan heb ik een beetje last van plaatsvervangende schaamte, dat wij ja laten we het zo zeggen; hij moet nodig worden opgeknapt. En volgens mij kunnen we daar niet mee wachten, niet alleen omdat het niet meer aan de eisen van deze tijd voldoet voor ons, maar vooral omdat het niet meer aan de eisen van de tijd voldoet voor wat betreft de verwachtingen van mensen die hier komen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Lesman, twee vragen aan u.

N. Lesman, SP

Ja nou in beide gevallen is het zo van ja dat er €285.000,- moet kosten, nogmaals ik heb er geen zicht op, dat de raadzaal ook een visite plaatje is inderdaad met trouwerijen kan ik met wel wat bij voorstellen, maar goed aan de andere kant in hoeverre, ook bijvoorbeeld in het kader van de gemeentelijke herindeling die misschien weer gaat komen, in hoeverre is dan ook een investering van dit bedrag ja reëel.

F.T. de Jonge, voorzitter

En de vraag naar de werkgelegenheid, in hoeverre u dat meeneemt.

N. Lesman, SP

Ja natuurlijk schept de werkgelegenheid en daar zijn we natuurlijk niet vies van, laten we dat daar eerlijk in zijn, maar nogmaals momenteel met de huidige financiële situatie zeggen wij van 2020 is misschien geen goed jaar hiervoor.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra en dan kunt u daarna gelijk overnemen in uw bijdrage.

E.P. Hofstra, PvdA

Ja, even kort ik werd even getriggerd doordat meneer Lesman het H woord, in dit geval geen hypotheek, maar herindeling, uitsprak. Ja kijk als ik naar de geherindeelde gemeenten kijk die gemeentehuizen daar die worden nog steeds gebruikt door de nieuwe gemeenten dus volgens mij is het een investering in deze zaal in die zin geen weggegooid geld.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra mag ik u uitnodigen?

E.P. Hofstra, PvdA

Ja ik kom daar staan. Dank u wel voorzitter. Voorzitter en beste collega's en andere gasten, voor ons ligt de begroting 2020 en zoals al aangekondigd door mijn voorgangers hier en in de behandeling van de algemene beschouwingen van 8 juli is de financiële situatie van onze gemeente niet best. Een tekort in het lopende boekjaar van 6 miljoen, een record zei wethouder Hamster zojuist, een tekort volgend jaar van 4.1 miljoen en een bescheiden plus, heel bescheiden plusje, van 4 ton in 2023. De algemene reserve zit aan het eind van 2020 op de bodem van de ondergrens en ook de reserve Essent is dan flink geslonken. Voorzitter het is ons jubileumjaar, we bestaan 50 jaar en het thema is goud. Op deze plek zei ik op 8 juli dat we niet per se de besten hoeven te zijn en dat zilver ook heel mooi is, daar sta ik nog steeds achter, maar het lijkt er inmiddels op dat we de edelmetalen volledig aan ons voorbij moeten laten gaan. De ontwikkelingen vanuit het Rijk, op bijvoorbeeld de jeugdzorg, daar hebben we het hier al uitgebreid over gehad, zijn een loden last, om maar even in de beeldspraak van de metalen te blijven. Maar als we kijken naar waar de tegenvallers zitten, dan hebben we ook de indruk dat de gemeentelijke ontwikkelingen intern mede ook dat tekort veroorzaken. Als we kijken naar de voordelen/nadelen zitten dan zien we dat het acres in het algemene de algemene uitkering toch behoorlijk stijgt namelijk. Hoe zit het met lichtpuntjes misschien, dat bijna elke gemeente in onze omgeving op dit moment ook rode cijfers schrijft en dat is een doekje voor het bloeden wellicht, maar dat brengt ons richting Den Haag bijvoorbeeld laat dat ons niet alleen staan. Voorzitter eerlijk gezegd heeft mijn fractie zich behoorlijk afgevraagd wat we nou met deze begroting aan moeten. Dat ligt met name aan twee dingen; ten eerste hebben we op 8 juli amendementen ingediend die een aantal bezuinigingen op Pm zouden zetten. Dat is niet gebeurd, helaas. Maar aangezien wij op 8 juli niet om die reden de ambitiesnota hebben afgewezen zullen wij dat vandaag ook niet doen om die reden. We denken dat in plaats van het inboeken van 1,8 miljoen aan bezuinigingen nog steeds net zo goed een Pm post op de begroting had kunnen worden opgenomen. Ja het klopt dat we dan geen sluitende meerjarenraming hebben. Die hebben we nu boekhoudkundig gezien wel, maar in alle eerlijkheid stel ik hier de vraag; wie houden we daarmee voor de gek. Volgens de meerjarenraming uit 2018 hebben we dit jaar, hadden we dit jaar, quitte moeten spelen en volgend jaar een plus moeten hebben van 1,5 ton. De ramingen blijken dagkoersen en zeggen dus meer over vandaag dan over de toekomst. En is een niet sluitende meerjarenraming echt zo erg? Er zijn inmiddels gemeenten in Nederland die

opzettelijk geen sluitende begroting hebben om het signaal af te geven richting Den Haag. Wat vindt het college daarvan? En ik denk dat ik nu ga ervaren wat meneer Van Beek daarvan vindt.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Van Beek, CU.

B. Van Beek, CU

Ik wou aan u vragen van stuurt u aan op dat wij onder toezicht moeten komen van de provincie.

E.P. Hofstra, PvdA

Ik vraag me af of dat werkelijk zo erg is meneer Van Beek. Kijk zolang wij hier sluitende begrotingen aanleveren dan kan er gezegd worden door de provincie, en door het Rijk, dat is misschien nog wel belangrijker, ziet u wel ze kunnen het nog steeds rooien met elkaar. En eigenlijk kunnen we het niet meer rooien met elkaar. Want als ik zie dat er nog voor 1,77 miljoen aan bezuinigingen wel is ingeboekt, maar nog niet is ingevuld, en als ik dan zie dat we in het verleden al heel veel bezuinigd hebben, dan vraag ik me eerlijk gezegd af waar moet dat nog vandaan komen. Ik denk dat dat heel moeilijk wordt. Ik denk dat dat haast niet te rooien valt en laten we dan ook eerlijk zijn misschien hebben we dan in feite geen sluitende begroting. Voorzitter en dat brengt me ook bij het tweede punt.

F.T. de Jonge, voorzitter

Meneer Van Beek, CU.

B. Van Beek, CU

Ja ik heb nog geen antwoord gehoord van u. Ik vraag u gewoon; stuurt u aan op onder toezicht stelling van de provincie. Ja of nee.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra, PvdA.

E.P. Hofstra, PvdA

Dank u wel voorzitter. Niet per se voorzitter, maar ik denk dat als, inmiddels hebben we 12 gemeenten hier in de provincie, als een heel groot deel daarvan, en dat zou me niet verbazen, dan bij de provincie aanklopt en onder preventief toezicht komt te staan dat de provincie ook richting Den Haag een heel sterk signaal kan afgeven dat wij het niet meer rooien hier.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Van Beek, CU.

B. Van Beek, CU

Ik zou liever niet onder toezicht willen staan van de provincie want dan kunnen we geen kant meer op en alles wat we willen zullen we dan moeten gaan voorleggen en maar moeten zien of we daar toestemming voor krijgen. Dat is het laatste wat we zouden moeten willen, dat is wat ik u mee wil geven. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra.

E.P. Hofstra, PvdA

Dat is ook niet mijn wens meneer Van Beek, maar zo langzamerhand keert wel het schip en we kunnen dat uitstellen zolang we willen, maar ik denk dat dat vroeg of laat helaas gaat gebeuren. Voorzitter, en dat is het tweede punt, er is nog geen inhoudelijk kader bij het bedrag van 1,8 miljoen euro en dat weegt voor ons eerlijk gezegd zwaarder dan het niet opnemen van de PM posten dat bij het niet opnemen van de PM posten, sorry. De resultaten van die externe onderzoeken die zijn aangekondigd die zijn nog niet bekend, werd ons ook niet beloofd, dat staat in de ambitienota. Maar deze zouden duidelijk moeten maken waar en hoe ergens op bezuinigd kan worden. Er is een extern onderzoek naar het groen, naar de minimavoorzieningen en naar de afdeling bevolkingszaken. Mijn fractie heeft op 8 juli moties ingediend die uitspreken dat bezuinigingen op het groen en de minimavoorzieningen niet ten koste mogen gaan van de kwaliteit. Beide zijn aangenomen, we houden ons dan ook vast aan die moties. Ook de adviezen die voortkomen uit de externe onderzoeken zullen we langs die meetlat leggen, in het voorjaar bij de algemene beschouwingen. Voorzitter het moet ons wel van het hart dat we ons hierover zorgen maken. Hoopvol open ik eind oktober de iPad en bekeek ik de nieuwe begroting, nou ja de nieuwe, wel de oude lay out, maar goed de nieuwe begroting, en ik voerde de zoekterm motie in. Ik zag 8 resultaten, ik denk mooi daar gaan we, maar dat bleek 8 keer promotie te zijn, nou heb ik helemaal niks tegen promotie van Stadskanaal, volgens mij hebben we dat vorige week ook nog weer uitgebreid gedaan in Groningen, maar ik vond het op zijn zachtst gezegd teleurstellend dat het college met geen enkel woord rept over deze uitspraak van de raad. Hoe denkt het college met deze uitspraak van de raad om te gaan. En waarom heeft het college aan die moties geen aandacht besteed. Ik hoorde meneer Hamster in eerste termijn namelijk wel aandacht besteden aan de moties die hier in dit huis zijn aangenomen om aan de deur te rammelen van Den Haag, zoals hij het noemde. Voorzitter tot zover onze bijdrage in eerste termijn.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Ik nodig de heer Bieze uit, GBS.

E. Bieze, GBS

Ja dank u wel voorzitter. Op 8 juli 2019 hebben wij als raad de ambitienota 2020-2023 behandeld en vastgesteld. Daaraan gekoppeld hebben we eenmalig de algemene beschouwingen uitgesproken, normaliter doen we dat tijdens de jaarlijkse begrotingsvergadering in november. We besluiten deze keer dus over de begroting voor het jaar 2020 en dat doen wij in een periode van grote veranderingen en politieke turbulentie, dat alles raakt natuurlijk ook onze gemeente. Landelijk klotst het geld blijkbaar tegen de plinten omhoog. In het financieel jaarverslag van het Rijk over 2018 schrijft het Kabinet met een overschot van 11,4 miljard euro pikzwarte cijfers. Het Kabinet schrijft dat het niet op alle onderdelen zijn plannen heeft kunnen verwezenlijken, zo zijn niet alle geplande investeringen tot bestedingen gekomen. Het was net ook al even aan de orde. De minister van financiën benadrukt echter dat het overgrote deel van het geld beschikbaar blijft voor de latere jaren, het flinke overschot ten opzichte van de begroting is volgens de minister een broodnodige buffer want de piek van de hoogconjunctuur hebben we gehad stelde hij. Gelukkig, en dat moet toch ook gezegd worden voorzitter, ?????????? Het Kabinet op enkele terreinen dat er veel extra geld in allerlei onderdelen van de samenleving moet worden gepompt. Want in de afgelopen tijd ging en gaat er bijvoorbeeld 460 miljoen extra naar het onderwijs, 1 miljard extra naar de jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg en 500 miljoen extra voor de stikstof problematiek. Zijn daarmee de problemen opgelost? Dat is niet het geval. Vooral veel gemeenten blijken in een economisch en financieel florerend Nederland het kind van de rekening te zijn. We komen fors geld tekort, vooral op het gebied van het sociaal domein. Ook de gemeente Stadskanaal kent voor de begroting van 2020 een nadelig saldo van 4,1 miljoen. Als er niets verandert dan zullen we ook in 2021 en 22 rode cijfers schrijven en pas in 2024 schrijven we een mager bar saldo van €440.000,-. Inmiddels hebben we tijdens en na de financiële en economische crisis al ruim twee jaar van bezuinigingen en lastenverzwaringen achter de rug. En opnieuw worden we

daartoe gedwongen, voor onze en andere gemeenten komt er nog steeds geen weinig zoet na het zuur. De problemen zijn grotendeels na de decentralisaties vanuit het Rijk ontstaan. Er werd indertijd fors op de budgetten gekort. Daarnaast nam na de overdracht bijvoorbeeld het aantal zorgvragen behoorlijk toe, de budgetten bleken daarbij bij lange na niet voldoende. Het Rijk is ons daar bijvoorbeeld voor wat betreft de jeugdzorg wel enigszins in tegemoet gekomen. Dat moet ook gezegd worden, maar we komen qua budget nog steeds fors op tekort. Zoals gezegd schrijft de gemeente Stadskanaal in 2020 en daarna forse rode cijfers, die tekorten moeten natuurlijk gedekt worden. Dat doen we zoals de laatste jaren gebruikelijk is door geld uit onze reserves te halen, te bezuinigen en tarieven te verhogen. Inmiddels bereiken wij net als andere gemeentes wel de grenzen van onze financiële mogelijkheden. Ze raken uitgeput en worden ingezet voor zaken waarvoor ze eigenlijk niet zijn bedoeld. Maar wat kunnen we doen? Als je zo in de wandelgangen luistert dan wordt er dus gezegd van nou ga maar voorzieningen sluiten of ga de lasten nog wat meer verhogen. Of misschien moet je als bestuur eens een keer een tikkeltje ongehoorzaam worden. Als voorbeeld bijvoorbeeld het college van Assen, dat stelt bijvoorbeeld voor om het op 1-1-2020 ingaande Wmo abonnementstarief voor algemene voorzieningen gewoon niet in te voeren. En die 8 miljoen kunnen we die grens niet naar beneden brengen of kunnen we hem helemaal op nul zetten. Of we geven gewoon al ons geld uit en dan gaan we maar richting artikel 12 gemeente. Voorzitter allemaal geluiden die je om je heen hoort.

M. Wiersema, CDA

Mevrouw de voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

Meneer Wiersema, CDA.

M. Wiersema, CDA

Ik hoor heel veel technische praat, maar ik ben eigenlijk wel benieuwd, u stelt eigenlijk vragen, ik weet niet of u die stelt aan het college of aan iedereen, maar wat vindt u er nou eigenlijk van. Want u heeft het over onder de 8 miljoen gaan, vindt u dat? En dat stelt u zichzelf meerdere vragen, maar dan zou ik dan wel graag nou ik ben dan wel benieuwd wat u daar dan ook van denkt.

E. Bieze, GBS

Kijk ik stel de vraag aan iedereen omdat je dat hoort ook in het veld, nou wordt maar artikel 12 gemeente. Maar dan krijg je dus inderdaad wat de heer Van Beek zegt dan heb je zelf geen beslissingsbevoegdheid meer. Een ander hier zegt achter de kathedraal van nou is helemaal niet zo erg, ik hoor de Hofstra daar ook over praten. Het zou niet

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra.

E.P. Hofstra, PvdA

Ik heb niet gezegd dat is helemaal niet zo erg, ik heb hier de vraag opgeworpen voor ieder om te beantwoorden; is dat nou werkelijk zo erg.

E. Bieze, GBS

Ok. Dank voor de aanvulling en verbetering. Kijk het zou niet mijn eerste insteek zijn om richting artikel 12 af te stevenen. Want dan heb je inderdaad dus helemaal niks meer over je eigen financiën en je eigen besluitvaardigheid te zeggen. Maar het zou misschien wel es het onderzoeken waard zijn om te kijken van nou is die 8 miljoen nu echt de grens of kan die nog iets naar beneden zodat we het nog wat langer uitzingen tot het moment dat het Rijk inderdaad eens gaat zeggen van wij komen met extra geld over de brug. Nou een tikkeltje ongehoorzaam dat mag wat mij betreft ook wel eens een keer. We

hebben het hier over signalen afgeven, nou dit is ook wel zo'n signaal dat je zegt van nou ja Rijk u kunt best wel dit besluit nemen, maar als de gemeente dit zoveel geld gaat kosten dan gaan we dat dus gewoon niet doen. Voldoende? Voorzitter dan ga ik verder.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ja als burgemeester vraag ik me eigenlijk af wat u bedoelt met een tikkeltje ongehoorzaam. Welke wetten gaan we dan overschrijden als het aan u ligt?

E. Bieze, GBS

Nou ik heb het voorbeeld van de gemeente Assen genoemd. Het college van Assen stelt voor om die maatregel gewoon niet in te voeren, dus dat abonnementstarief niet in te voeren. Nou dat noem ik dan wel een tikkeltje bestuurlijk ongehoorzaamheid. En dat mag wat mij betreft best eens een keer als signaal naar het Kabinet naast andere signalen dat wij gewoon niet alles klakkeloos pikken en invoeren.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ok, dank u wel.

E. Bieze, GBS

Voorzitter het water begint ons dus tot aan de lippen te staan, dat kan in deze tijd van voorspoed toch niet de bedoeling zijn. In onze ogen moet het Rijk financieel voor de in de knel zittende gemeentes boter bij de vis gaan doen. Dan nog een aantal andere punten voorzitter; gelukkig zijn we ook van plan om te blijven investeren want dat moeten we natuurlijk ook niet vergeten. Wij blijven investeren dit vooral om onze leefbaarheid in stand te houden. Investeren bijvoorbeeld in onze zwembaden, in de nieuwe huisvesting voor de Meester Neuteboomschool en de Maasborg en in de treinverbinding van Veendam naar Stadskanaal. Wij ondersteunen dat van harte. Tijdens de vergadering waarin we de ambitiesnota 2020-2023 hebben vastgesteld is besloten een aantal onderzoeken te doen, dit met als doel om tot verruiming van het begrotingssaldo te komen. Voor de onderzoeken groenvoorziening, minimabeleid zijn aanvullende moties aangenomen. Tijdens de vorige raadsvergadering was er onduidelijkheid over de status van de toen ingediende amendementen en moties. Wij gaan ervanuit dat de genoemde twee moties onverwijld in de onderzoeken worden meegenomen. Voorzitter dan nog een positief punt, wij blijken de taakstelling van het saneren van 3000 vierkante meter winkelvloer oppervlakte nu al te hebben bereikt. Op onze technische vraag of hiermee een eventuele verdere sanering op slot zou gaan hebt u aangegeven dat dit niet het geval is. Dit getuigd in onze ogen van flexibiliteit op dit gebied en daar zijn we blij mee. Voor wat betreft de toekomst van de zwembaden geeft u in antwoord op onze technische vraag aan dat u wel op schema ligt, maar dat er ontwikkelingen zijn waardoor het mogelijk is dat de besluitvorming wordt opgeschort. U geeft aan dat u te maken hebt met btw-wetgeving en twee nieuwe regelingen, namelijk de SPUK en de BOZA, nou ik heb ze even bekeken ik ben maar gauw gestopt met lezen. Onze vraag is of de besluitvorming nu daadwerkelijk wordt uitgesteld rond die zwembaden. En als laatste punt voorzitter, u stelt voor de afvalstoffenheffing te verhogen. Die verhoging is echter niet 100% dekkend zegt u. Door deze onderdekking onttrekt u ook €136.000,- uit de daarvoor bestemde egalisatiereserve. Klopt het dat dit bedrag is vastgesteld op grond van gemaakte of nog te maken kosten voor nog niet gerealiseerde maatregelen in het kader van de nota van afval naar grondstof, die ook uit de egalisatiereserve wordt bekostigd. Dat was het in eerste termijn voorzitter. Dank u.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Gaan we naar de heer Klopstra, VVD.

H. Klopstra, VVD

Voorzitter dank u wel. Programmabegroting 2020, dank aan het college, dank aan de ambtenaren voor het opstellen daarvan. En eigenlijk ben ik als eerste geneigd om te zeggen ja het is zoals het is, niet best. Want we komen tekort. Maar ja ik hoor ook een aantal mensen hier zeggen ja representatie, ga maar een beetje schamen, want hier wordt niet alleen vergadert maar hier wordt ook getrouwd en €280.000,- is eigenlijk nog niet eens zo'n heel gek bedrag. Hoor de SP zeggen dat we waarschijnlijk voor de inrichting richting de kringloopwinkel moeten om wat plastic stoeltjes aan te schaffen. En volgens mij heeft meneer Hofstra trouwplannen want die vindt dat het allemaal wel moet kunnen, maar goed dat ter zijde. Serieus. Pas in 2023 gaan we weer zwarte cijfers schrijven en dan zijn dat wel hele kleine zwarte cijfertjes. We gaan een heleboel van onze aandelen verkopen, want ja dat levert dan ook weer minder geld op, kortom het is echt crisis denk ik in Stadskanaal en dat is heel zorgelijk. De VVD is groot tegenstander van het verhogen, anders dan trendmatig, van de OZB en toch hebben we daarin meegestemd. Meegestemd omdat we ook een aantal belangrijke sociale voorzieningen in stand willen houden. Daar hebben we afspraken over gemaakt in de coalitie en daar houdt de VVD zich aan, maar het is wel een heel groot percentage, 16%. En het is wat ons betreft ook een eenmalige verhoging. Want we zijn met 32.000 inwoners en we houden, en meneer Bieze begon er al over, we houden met 32.000 inwoners 3 openluchtzwembaden in stand. Waar de stad Groningen met 202.000 inwoners, dan heb ik het over de stad, 1 openluchtzwembad in stand houdt. En ik begrijp het lastige van die keuze, ik begrijp ook de politieke gevoeligheid daarvan, maar het is 1,8 miljoen en dat is nou precies dat bedrag wat we tekortkomen. Wat ons dat gaat kosten. Dus dat het college zich nog eens op het achterhoofd krabt dat begrijp ik heel goed.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra, PvdA.

E.P. Hofstra, PvdA

Volgens mij is in de Tweede Kamer net vorige week een hele discussie geweest over incidenteel en structureel. U zegt het kost 1,8 miljoen, maar die bezuinigingen die we ingeboekt hebben zijn structureel, maar wat we aan de zwembaden willen gaan uitgeven dat geven we eenmaal uit, dus u doet het nu een beetje voorkomen alsof het duurder is dan het werkelijk is. En wat vindt u ervan, is het u dat ook waard die 1,8 miljoen voor de zwembaden, gaat dat wat u betreft dan ook gewoon door.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Klopstra.

H. Klopstra, VVD

Structureel en incidenteel daar kun je een heleboel humor over maken heb ik ook gezien op televisie, maar je moet ergens beginnen, en als je nou incidenteel met 1,8 miljoen bij de zwembaden begint dan maak je een hoop vijanden in deze gemeente dat snap ik, in het dorp, is geen enkel probleem. Wij hebben toen het onderwerp zwembaden aan de orde is geweest meegestemd, voor gestemd om de plannen zoals het college die heeft voorgelegd om die ten uitvoer te gaan leggen, daar ruimte voor te bieden. Ik heb toen ook mijn mening niet onder stoelen of banken gestoken. En die was heel simpel 32.000 inwoners en één zwembad, dat is objectief gezien reëel. Politiek snap ik het allemaal, maar objectief gezien wat we van onze burgers vragen is gewoon met 32.000 mensen drie zwembaden in stand te houden. Het klinkt mij niet erg reëel heb ik toen gezegd, blijf ik bij, maar het besluit ligt er en we horen de voortschrijdende inzichten van het college ongetwijfeld op de vragen van de heer Bieze zo dadelijk. Moeten wij een artikel 12 gemeente gaan worden vraagt de PvdA. Nee, wat ons betreft niet. Wat ons betreft niet. Omdat we dan inderdaad alle ruimte en alle vrijheden kwijt zijn. Dat kan niet de bedoeling zijn en dat hoeft ook helemaal niet. Dat hoeft niet omdat er van ons totale budget 2/3 naar de zorg gaat. Van de 110 miljoen gaat dus bijna 70 miljoen naar de zorg. Waarvan 15 miljoen

naar de jeugdzorg, ik heb het net in een eerder onderwerp al voorgerekend. Dat is enorm veel geld, dat is ook begrijpelijk dat daar veel geld naar die hoek gaat, naar die sector gaat, maar het is wel een punt waar je heel erg scherp aan de wind moet varen en alle zijlen bij moet zetten omdat zoveel mogelijk te beperken. Dat wil niet zeggen dat ik vind dat mensen die echt zorg nodig hebben in de steek moeten worden gelaten, maar goed scherp aan de wind varen is wat de VVD betreft daar zonneklaar noodzakelijk.

F.T. de Jonge, voorzitter

Mevrouw Luijken, SP.

M. Luijken, SP

Ja ik hoor vanavond toch alweer een paar keer het woordje echt vallen, nou hoor ik dat, ik zit nu 6 jaar in de raad en ik hoor al 6 jaar; echt, echt, echt. Dus dat betekent eigenlijk dat we constant zeggen dat er nog steeds heel veel mensen gebruik maken van voorzieningen, maar dat niet echt nodig hebben. Na 6 jaar bezuinigen en draaien en veranderingen kan ik me niet eens meer voorstellen en is het nog veel erger denk ik dat er mensen zijn die het echt nodig hebben en er niet voor in aanmerking komen of geen gebruik maken of geen maatwerk krijgen. Ik ben het woord echt een beetje zat.

M. Luijken, SP

Het klinkt heel echt.

M. Luijken, SP

Ik moest het even kwijt.

K. Pals, D66

De heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Ja voorzitter de bijdrage van meneer Klopstra vind ik wel een interessante want hij verdedigt of dat komt over dat onder toezichtstelling, artikel gemeente te worden, en u zegt als we dat zouden gaan worden, u bent geen voorstander, ja wie wel, dan zijn we wat vrijheden kwijt. En dan vervolgt u uw betoog met over de zorg, hoeveel geld wij daarin kwijt zijn et cetera, wilt u daarmee suggereren met uw bijdrage dat als wij die vrijheden houden dat u stevig wilt ingrijpen in de zorg, in die 130 miljoen, dat u zegt van nou nou komen wij als coalitie partij met hele andere plannen omdat allemaal anders te gaan doen. Want anders zou als je onder toezicht staat heb je die vrijheden niet, hoe gaat u die vrijheden dan in de komende periode benutten.

F.T. de Jonge, voorzitter

de heer Klopstra.

H. Klopstra, VVD

Het water staat ons aan de lippen zei meneer Bieze en als dat nou maar niet onze drie zwembaden water wordt want dan gaan we er wel in verdrinken met elkaar en dat is eigenlijk de kern van mijn betoog. En ja de VVD heeft een heel ander idee over zorg en zorgverlening en de kostenbesteding daarvan dan andere partijen in deze raad, dat is helder. Binnen de coalitie hebben wij een standpunt ingenomen op basis waarvan wij met het coalitieakkoord de toekomst ingaan, dat wordt niet anders, maar dat neemt niet weg dat wij als VVD vanuit onze achtergrond zeggen; de zorgbestedingen blijven wat ons betreft telkens punt van aandacht. En waar dat kan worden aangescherpt, waar dat kan worden verbeterd, efficiëntie slagen kunnen worden gemaakt dan moeten we dat zeker niet laten. Ook niet in dit college, ook niet in deze coalitie en ook niet in deze raad.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Ik vind het toch interessant meneer Klopstra want ik denk ook wel dat u de partij bent die die vrijheden ook neemt en dat u daar best een idee over heeft, maar het zou ons als raad wel helpen als iemand vanuit de coalitie en zeker als oppositie partij zou het ons echt helpen hoe u er echt over denkt. Want zoals u nu zegt zegt u van ja we hebben het akkoord ondertekend, wij conformeren aan ons het hele akkoord, maar hoe denkt u er nou echt over.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Maarsingh had u een aanvullende vraag aan de heer Klopstra?

A. Maarsingh, CDA

Ja voorzitter ik had ook zo'n soort vraag, kijk we hoeven ook niet steeds om elkaar heen te praten want dat helpt ook niks en iedereen is er eigenlijk voor dat de zwaksten in de samenleving, mevrouw Luijken, en ik noem het maar rechten behouden, en iedereen zegt ook er moet wat gebeuren, of denkt u meneer Klopstra wij moeten eigenlijk het geld uitgeven wat wij ontvangen van het Rijk en dan met elkaar op een trekker, ja allemaal op één trekker, naar Den Haag? Zo denkt kunt u daar iets meer over zeggen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Klopstra.

H. Klopstra, VVD

Meneer Maarsingh als u op de trekker naar Den Haag gaat ga ik mee. Die pret wil ik hebben.

A. Maarsingh, CDA

U kunt er niet bij in.

H. Klopstra, VVD

Dan heeft u geen grote trekker, mooi klein trekkertje. Ik had nog wat voorwaarden willen stellen namelijk dat u de hekken niet omver rijdt als ik er bij in zit, verder voor de rest, of de deuren ermee open rijdt. Dan huis uit is de VVD een partij die niet meer uitgeeft dan wat er binnen komt. En we kunnen wel een heleboel geld willen uitgeven wat we niet krijgen en vervolgens iedereen hier in deze gemeente onder een artikel 12 status plaatsen, maar daar schieten we niks mee op. Dus van huis uit is de VVD de partij die zegt wat er binnen komt mag je uitgeven voor het doel waar je het voor krijgt. Wil je meer uitgeven dat is heel nobel, maar als je het niet hebt breng je iedereen in de problemen. Dat is de VVD-standpunt. We hebben vervolgens in de coalitie afspraken daarover gemaakt en daar houden we ons aan. Maar dat neemt onze zorg niet weg. Nou lijkt me heel helder, ik heb zojuist in het kader van de najaarsnota vragen gesteld over de efficiëntie in de jeugdzorg, dat is een manier van vragen, doen we het allemaal wel goed of kan het scherper, €16.000,- per geholpen jongere, dat is een enorm bedrag, dat schreeuwt om uitleg waarom dat zoveel geld moet zijn.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals.

K. Pals, D66

Voorzitter, ja u neemt de handschoen niet op meneer Klopstra en dat vind ik wel jammer want mijn handschoen die ik u toewerp zegt van hoe zou u het dan echt, want u zit in een keurslijf u kunt geen kant op, dus u barst uit uw voegen, eigenlijk wilt u ons deelgenoot maken van totaal iets anders hoe om te gaan met het sociaal in het sociale domein. En nogmaals ik werp u de handschoen toe, kom met een voorstel hoe u er echt over denkt het hoeft niet vanavond want ik denk dat u dan dan wordt het een Poolse landdag misschien, maar ik werp u wel de handschoen toe in de komende tijd van hoe de VVD als coalitiefractie binnen deze gemeente er echt over denkt. U zou ons echt daarmee helpen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Klopstra.

H. Klopstra, VVD

Ga ik ook doen want ik heb een vraag gesteld en daar komt antwoord op, ik dacht in februari.

K. Pals, D66

????????????????

H. Klopstra, VVD

Ja maar dat is een goed begin en dat is €16.000,- per jongere en dat is echt een groot bedrag. Dus ik ben heel benieuwd naar het antwoord ook. Ja dus die handschoen die ligt er wel en die zie ik ook wel hoor, dat komt goed. Voorzitter al pratende heb ik volgens mij mijn bijdrage gedaan. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Mellies, LB.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Dank u wel voorzitter. Ja de begroting, er zijn zes mensen voor mij geweest die gereflecteerd hebben op de begroting, ik ga niet daar nog eens een 7e keer mijn zegje over doen, het wordt er echt niet beter van. We hebben natuurlijk ook, niet te vergeten, afgelopen zomer en 8 juli algemene beschouwingen gehad en daar is het een en ander uitvoerig uitgelicht. We hebben uitvoerig overal bij stilgestaan, we hebben beslissingen genomen. Er zijn een aantal onderzoeken gaande, we wachten nog op uitslagen, ik denk dat het wijs is dat we die eerst afwachten en dat we het er dan over gaan hebben. Wat ik er toch even uit wil lichten voorzitter, is de afvalstoffenheffing. Onlangs hebben we een bericht uitgebracht en daar is nogal wat ophef over ontstaan, er is door een medium wat verkeerd geïnterpreteerd. Zo zou ik gezegd hebben dat de heer Mellies van LB nog maar drie keer een groene container bij de weg wou. Nou de commentaren die waren niet van de lucht, sociaal media die explodeerde en volgens mij heeft de gemeente ook een aantal boze mailtjes ontvangen van wat denkt die meneer Mellies wel niet met zijn drie containers bij de weg. Maar goed het bleek een fout te zijn in de berichtgeving de redacteur heeft zich verontschuldigd, heeft het bericht aangepast dus zand erover. Het heeft ons misschien wel duizend stemmen gekost bij de volgende verkiezingen, maar dat zullen we dan straks wel zien. Voorzitter 26 maart 2018 hebben wij met zijn allen hier ingestemd met de notitie; uitwerking variant 2 VANG, van afval naar grondstof. Met als doel meer afvalscheiding en minder restafval in 2020. Landelijk zijn hiervoor twee doelstellingen geformuleerd, te weten 75% bronscheiding en maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar. Voor de gemeente Stadskanaal betekend dat concreet van 168kg naar 100kg restafval per jaar en van 56% naar 75% scheiding van het huishoudelijk afval in 2020. En daar is niks mis mee. Maatregelen die we toen besloten hebben waar o.a. Dat wij van twee keer per week naar eens per vier weken inzamelen van het restafval, de grijze container. Wat nogal consternatie teweeg heeft gebracht bij sommige inwoners. We hebben

bijvoorbeeld ook besloten voor het inzetten van een heuse afvaladviseur, ik weet nou niet of die nog steeds zijn werk doet of dat hij inmiddels, ok goed. We hebben een gratis groente – en fruitemmertje voor op het aanrecht gekregen, prachtig allemaal. Een tegoedbon voor het gratis brengen van maximaal 2 kubieke meter afval naar de afval brengstation en een aanpassing van de wijze van inzamelen van de groene gft-container. Er wordt minder geleege in de wintermaanden en meer in de zomermaanden i.v.m. Maden stank et cetera. Wat overigens overwegend positief is ontvangen. En dan hebben we nog zes keer per jaar een gratis lediging van de groene gft-container. Drie in het voorjaar en drie in het najaar. Snoeien valt in het voorjaar en snoeien en vooral bladafval in het najaar. Het voorstel was, en dat hebben we met zijn allen toen ook zo besloten, om de lasten van het eerste jaar te dekken uit de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing, die stond op €574.000,-. Voor de jaren daarna zou gekeken worden wat de consequenties zouden worden voor de hoogte van de afvalstoffenheffing. Met de nu voorgestelde verhoging van de afvalstoffenheffing 2020 moeten we constateren dat sinds de invoering van het nieuwe vangbeleid a het vastrecht met €15.- omhoog is gegaan, dat het legen van de grote grijze container 51% en het legen van de kleine grijze container 45% duurder geworden is en dat voor het inwerpen van de ondergrondse verzamel container 28% meer betaald moet worden. Reden van verhoging van de tarieven voor het aanbieden van afval in 2020, zo lezen we op bladzijde 96 van de begroting, is o.a. Dat de verbrandingsbelasting op restafval omhoog is gegaan, dat er minder ledigingen restafval zijn geweest, iets wat mensen trouwens maar moeilijk kunnen bevatten want we moeten meer betalen voor minder ledigingen. Probeer dat maar eens uit te leggen. En de gratis ledigingen groene gft-container, dat die geld kosten. Vooral dat laatste, gratis ledigingen groene gft-container kosten geld. De tarieven moeten omhoog omdat de gratis ledigingen groen gft-containers geld kosten, zo gratis zijn die gratis ledigingen blijkbaar dus niet. En de vraag aan de portefeuillehouder is toch wel; kan die eens even uitleggen hoe gratis die gratis ledigingen nu eigenlijk zijn. Want volgens ons is het gewoon een sigaar uit eigen doos. Ik ga door met het bladafval, het is een zootje. De gemeente is in 2018 gestopt met het plaatsen van de bladkorven, het mocht in het najaar allemaal in de gratis groene gft-container, niks gratis weten we inmiddels. Daarnaast waaien al die bladeren in de straat alle kanten op, niet veel inwoners die zich geroepen voelen gemeentelijk bladafval in de eigen groene container te gooien. De roep is groot de bladkorven weer te herintroduceren. Eerder werd in de straat, en ook bij mij in de straat, gezamenlijk blad bij elkaar geveegd en geharkt en netjes in de bladkorven gedeponneerd. Nu zie je dit niet meer. Graag hierover ook een reactie van de portefeuillehouder. We vragen ons ook af of blad afkomstig van bomen in de openbare ruimte wel gediscnteerd hoort te zijn in de afvalstoffenheffing, want andersom is het namelijk wel zo dat als huishoudelijk afval in de openbare ruimte terecht komt, en dan noemen we het even zwerfafval, dat de kosten daarvan toegerekend worden aan de afvalstoffenheffing. Dus we vragen ons af of bladafval überhaupt wel verdisnteerd moet worden in de afvalstoffenheffing. Dus graag een reactie daarover. En hier wil ik het graag in eerste termijn bij laten voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Dan is nu als laatste het woord aan de heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Voorzitter de begroting 2020 wordt vandaag besproken en dank, dank, dank voor diegenen die de begroting 2020 hebben samengesteld. We hebben de algemene beschouwingen gehad en de ambttenota besproken, kortom wat daar al is besproken zullen we voor de grootste deel nu niet overdoen. Voorzitter vandaag vieren we het feest van Sint Maarten, het feest dat in het teken staat van delen, immers de bisschop deelde zijn halve mantel met een bedelaar die hij tegen kwam. Waarom niet zijn hele mantel zou je zo zeggen. Dat kon hij niet doen, omdat die andere helft van Rome was en dus van de staat. Zie hier ook de vergelijking met onze begroting, het Rijk dat blijkbaar niet erg wil delen in zijn rijkdom en de gemeente die zijn laatste reserves aanspreekt om de begroting kloppend te krijgen. De begroting schetst wederom geen mooi beeld, het is al heel veel gezegd. Met erg veel kunst en vliegwerk is de meerjarenbegroting zeer minimaal positief gemaakt, dit allemaal om toezicht te

vermijden, iets waar we zo meteen op terugkomen. Wat betreft de begroting kunnen we vrij kort zijn. Het tekort wat verwacht wordt is zorgelijk en zorgt er ook voor dat we niet erg ambitieus kunnen zijn. De begroting draait vooral om kijken waarop we minder kunnen uitgeven en kijken waar we onze inkomsten kunnen verhogen. De OZB-verhoging is tijdens de ambitiesnota besproken en is helaas noodzakelijk kwaad. Een begroting die passend moet worden gemaakt door de verkoop van onze aandelen Essent ter waarde van 1,4 miljoen. Een bedrag die wij liever hadden besteed aan zaken waar het vandaan komt, namelijk voor de energietransitie. Die besparing hadden die had besparingen kunnen opleveren en dus inkomsten of voor de inrichting voor het nieuwe station en de inrichting van zijn omgeving bij de STAR-locatie. Veel wensen die nog een onzekere toekomst tegemoet gaan, maar bepalend zijn voor onze toekomst. Van de bezuinigingen die nodig is 1,8 miljoen is 1,8 miljoen wel ingeboekt, maar niet gerealiseerd. Het mag duidelijk zijn dat dit ervoor zorgt dat op zijn zachtst gezegd veel onzekerheden zijn. Niet alleen voor de cijfertjes, maar juist voor de mensen waar het om gaat, de inwoners van onze gemeente. Deze bezuinigingen zijn niet te realiseren zonder dat het pijn gaat doen. Helemaal niet na de tien jaar aan bezuinigingen die er inmiddels al geweest zijn. Voorzitter iedereen in deze raadzaal aanwezig weet dat het niet best is, afgezien dat het niet best gaat bevat deze begroting geen verrassende zaken die niet bij beschouwingen of ambitiesnota aan bod zijn geweest. We gaan dus niet verder op in herhaling vallen. Wat voor onze fractie blijft staan zijn de aangenomen moties over de kwaliteit minimabeleid en de motie over kwaliteit groen. Dus met spanning wachten wij de voorjaarsnota 2020 af. Helaas hebben de amendementen over de externe onderzoeken het minimabeleid en het groen het toen niet gehaald, maar voor ons als fractie nog immer actueel en we blijven u daarop volgen en we blijven dat die andere mensen in die moties die toen zijn aangenomen die blijven wij met spanning volgen. En dan pas als dat is vertaald in de cijfers van 2020 dan kunnen we de ingeslagen weg goed evalueren en nu niet. Wel willen we misschien een vreemde oproep doen. We zijn inmiddels tien jaar hard aan het bezuinigen de lasten gaan omhoog en de leefbaarheid naar beneden een treurige constatering. We blijven brandjes aan het blussen en misschien hebben we inmiddels niet genoeg blusmateriaal meer en we steeds meer te maken krijgen met bestuurders die met hun handen in het haar zitten gezien de uitspraken van de wethouder en het radioprogramma van reporter. We hebben ons uitgebreid afgevraagd moeten we onszelf iets verwijten. Niet alleen wij als fractie, maar ook wij als gemeenteraad van de afgelopen tien jaar. En natuurlijk kunnen we altijd terugkijken en concluderen dat we zaken anders hadden moeten doen. Maar alles tezamen zullen we dit toch in dit geval onze wethouder financiën volgen. We hebben en doen er alles aan om een begroting sluitend te krijgen en ja hier hebben we onze inwoners het zwaar onder, maar door de decentralisaties en zaken als jeugdzorg hebben we van de wethouder begrepen dat we vooral naar één partij moeten kijken, het Rijk, de helft van de mantel. Maar we kunnen ook niet zeggen dat het Rijk helaas blind is voor onze zorgen. Immers er worden komende jaren ruim 1 miljard extra beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg en de geestelijke gezondheidszorg. In 2019 gaat het om 420 miljoen en in 2020 en 2021 is er 300 miljoen beschikbaar. Dus helemaal onlogisch is het niet dat het Kabinet even niets doet, maar de resultaten afwacht van een nieuw onderzoek dat de komende jaar plaatsvindt. Want het is namelijk nog te vroeg om vast te stellen of de toename van het aantal jongeren in de jeugdzorg en de bijbehorende uitgave tijdelijk of structureel van aard zijn. Dus bij deze een oproep aan de verantwoordelijke portefeuillehouder al zijn inzet te blijven geven aan dit onderzoek, die zal zijn afgerond einde volgend jaar en naar we hopen nog voor de programmabegroting 2021 waarin dan de resultaten moeten zijn vertaald in cijfers. En dan opeens het afgelopen weekend, wederom een verregaande stelselwijziging. De minister stapt nu slaat nu wel wat stappen over wat ons betreft. We moeten uitkijken dat hier gaan campagne De Jonge van gemaakt wordt. Zorgvuldigheid is geboden want het gaat hier om kwetsbare kinderen. We vragen ons af of met deze aanpassingen de problemen in de jeugdzorg het best verholpen zijn. Zoals ons kamerlid Vera Bergkamp zei; D66 vindt het belangrijk dat juist nu maatregelen worden genomen om problemen in de jeugdzorg op korte termijn op te lossen. Daarnaast willen we zorgvuldig alle rapporten bestuderen. Maar er zijn ook positieve berichten. Vanuit de thuiszorgorganisaties die er eindelijk achter komen dat de handen ineenslaan tot efficiënter werken leidt wanneer men elkaars nachtklussen overneemt. Een zeer positieve ontwikkeling die allicht iets zal gaan betekenen voor onze inwoners. Brandbrieven zijn

geschreven, de laatste vanuit de raad middels de motie; tekorten jeugdzorg. En wekelijkse artikel in de kranten en meer van soortgelijk aandacht mogen niet baten en Stadskanaal is niet de uitzondering. Daarom willen wij nu alvast pleiten de gemeente Zwijndrecht te volgen. Geen sluitende meerjarenbegroting in te leveren als de voorjaarsnota aanleiding geven tot nog meer zorgen. En wij willen in de tussentijd de andere gemeenten die er alles aan hebben gedaan oproepen hetzelfde te doen. Komen we dan onder toezicht? Ja, waarschijnlijk wel. Is dit erg? Veel meer als wij nu doen kunnen we toch niet doen. Anders zouden alle brandbrieven en oproepen aan het Rijk er niet geweest zijn. Kortom; maak niet met kunst en vliegwerk de meerjarenbegroting sluitend, maar laten we realistisch zijn. We hebben alles uitgeknepen wat we konden uitknijpen en de grens is bereikt. Het kan niet meer, Rijk help ons en als daar toezicht voor nodig is, het zij zo. We hebben niets te vrezen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Van Beek, CU.

B. Van Beek, CU

Ja ik heb even naar uw referaat zitten luisteren en ik kan in een hoop dingen kan ik mij wel vinden hoor, maar in een aantal dingen niet. U zegt de leefbaarheid is hard achteruitgegaan, u zegt we laten ons maar onder toezicht stellen, naar mijn idee zijn de laatste jaren zijn er inderdaad bezuinigingen geweest, maar de leefbaarheid is nog niet zodanig achteruit gegaan dat wij voorzieningen hebben moeten sluiten. Volgens mij zijn er nog steeds weer voorzieningen die door ons geopend zijn. Ik noem een aantal nieuwe scholen die gebouwd zijn, volgens mij moet u als D66 dat toch aanspreken en ik vind het jammer dat u dat niet benoemd.

K. Pals, D66

Jammer meneer Van Beek ik ben het vergeten, maar ik haak helemaal in op uw ik bedoel een school is excellent dank u voor uw aanvulling.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Wiersema, CDA.

M. Wiersema, CDA

Ja ik vind eigenlijk ik ?????????????? Eigenlijk wil opgeven, ik sluit wel een beetje aan bij de heer Van Beek, wij hebben als gemeente Stadskanaal ook de afgelopen jaren heel veel bereikt en ????? Pakt het zelf ook aan de trein verbinding van Veendam naar Stadskanaal dat is ook al iets prachtigs en dat heeft ook geld gekost er gebeuren ook heel veel dingen en als we ons onder preventief toezicht laten komen door de provincie dan gaan al dat soort plannen in de toekomst niet meer door en ik denk dat je beter zoals het noemt uitknijpen van nou maar we kunnen daar beter mee doorgaan en niet opgeven en gewoon hard blijven vechten voor meer middelen vanuit het Rijk, maar ik vind het een beetje jammer dat u eigenlijk een beetje zo negatief schetst van nou ja we zijn ???????????? Geef maar op, vind ik een beetje jammer dat u dat zegt.

K. Pals, D66

Nou ik vind het niet jammer dat ik dat zeg, kijk we moeten natuurlijk onze inwoners natuurlijk ook geen rad voor de ogen draaien. Het gaat gewoon niet goed, het is door zeven voorgangers voor mij is dat gezegd. Alleen wat ik nu constateer dat vind ik wel een hele mooie constatering binnen de CDA-fractie, uw eigen voorman heeft het over de zorgen dat waarschijnlijk de spoorlijn er niet komt en u gelooft er nu wel in. Dat vind ik prima en ik denk ook als we onder toezicht komen komt die spoorlijn er wel. Want als u even goed opgelet heeft de spoorlijn heeft gewoon een hele andere dimensie qua financiën et cetera. Alleen wat ik ook al met uw fractievoorzitter meneer Remmerts zei van ja het kan zijn dat we één parkeerplaats kunnen aanleggen terwijl er tien waren bedoeld, dus in die zin. Maar ik

ben blij dat u als jong lid van het CDA wel gelooft in de spoorlijn. Mijn dank daarvoor, mijn dank daarvoor.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Wiersema.

M. Wiersema, CDA

Nou wat wij als fractie en dat heeft de heer Remmerts heeft dat ook uitgelegd is dat wij zeker geloven in de spoorlijn, maar wij ook met de financiële situatie van de gemeente en wat misschien in de toekomst het brengen zal dat wij wel angsten hebben voor dat soort ambities. En kijk het spoor en spoorverbinding die gaat er wel komen, maar al die faciliteiten daar omheen en de leefbaarheid van de gemeente dat wordt wel misschien een probleem en daardoor vind ik het jammer dat u dan zegt van nou laten we eigenlijk maar opgeven.

K. Pals, D66

Ik constateer nu dat u werpt mij de bal toe en u bent hartstikke u ben een beetje negatief u belicht de negatieve punten, maar ik heb u de laatste tien zinnen alleen maar negatieve dingen horen zeggen over het zorgelijke van de toestand en het financieel wordt het zorgelijk et cetera en wij worden gaan worden slachtoffer van ambitie van een trein, ik juist u hoor ik negatieve dingen zeggen, dat vind ik heel jammer u als jong mens en van het CDA-fractie.

M. Wiersema, CDA

Misschien komt dat een beetje omdat u mij zo in die sfeer brengt, dat negatieve de hele tijd, maar het gaat natuurlijk ik ben zelf ook wel negatief maar ik probeer daar wel ook positief met ambities die wij hebben als nou voor mij als raad hebben wij die onderschreven, dat wij daar wel gewoon achter staan dat wij dus niet opgeven, dus dat wij dus wel samen strijden voor een financieel gezonde gemeente. En als ik uw verhaal zo hoor is dat alleen maar negativiteit. Tuurlijk elke fractie heeft hier of iedereen elke woordvoerder heeft net een redelijk nou zorgelijk verhaal gehouden, maar wel allemaal kijkend naar een positieve toekomst en dat hoor ik u niet zeggen. En dat vind ik jammer dat u eigenlijk blijft hangen in het negatieve.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals en daarna geef ik het woord aan de heer Klopstra.

K. Pals, D66

Goed ik vraag me even af of u de begroting wel heeft gelezen. Ik vraag me dat werkelijk af want ik denk wat kunnen we er nog voor positiefs uit peuren. Ik bedoel wij gaan al onze Essent aandelen, wat ik ook in mijn inleiding heb gezegd, eigenlijk zou je dat moeten bestemmen voor hele positieve dingen, voor energiebesparingsprojecten et cetera, dat gaan we dus niet doen, we gaan de begroting sluitend maken, dus ik vraag me werkelijk af heeft u de begroting wel gelezen. Ik zie ondanks, misschien vist u naar een compliment en het compliment die ik dan geef is van ja uiteindelijk houden wij de voorzieningen in stand met moeite, wij zijn nog een gemeente waar het mooi groen woon werken verkeer et cetera, dat zijn we ook, maar als ik naar de huishoudelijk boekje kijk van de gemeente is het echt een zorgelijke toestand meneer Wiersema.

F.T. de Jonge, voorzitter

Laatste antwoord en dan ga ik naar de heer Klopstra.

M. Wiersema, CDA

Ik had de mededeling dat ik de begroting wel gelezen heb, maar het gaat er wel om dat uiteindelijk in 2023 wel weer gewoon zwarte cijfers worden en als dat allemaal zo goed gaat en zoals de portefeuillehouder ook al gezegd heeft het is allemaal wel heel erg met een groot risico ingevuld. Dus het kan altijd nog meevallen, het kan ook altijd nog tegenzitten maar dat is wat de toekomst brengt en ik denk dat je beter een positieve houding daarin kunt hebben.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ok, ik beschouw dit, het is wel een beetje herhaling van zetten, laatste keer.

K. Pals, D66

Dan daag ik u uit meneer Wiersema, we hebben het erover gehad en meneer Hofstra heeft het ook al gezegd, over de amendementen extern onderzoek, amendementen minimabeleid, amendementen groen, we hebben de moties aangenomen over kwaliteit minimabeleid en kwaliteit groen et cetera, dan daag ik u in het voorjaar wederom uit wat is daar van terechtgekomen. En dan treffen we elkaar weer denk ik dan kunnen we de degens weer kruisen want dan kunnen we pas zien wat er terechtgekomen is van volgens u waarschijnlijk een positieve begroting en voor ons een niet zo beste begroting. Ik daag u uit, maar dat komt pas in het begin volgend jaar aan bod. Dan ziet u de uitwerking van onze werkzaamheden.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Klopstra, VVD.

H. Klopstra, VVD

Mevrouw de voorzitter dank u wel. Ja ik heb die laatste woorden van meneer Pals eens wat op me in laten werken wat hij eigenlijk zegt over artikel 12 status en wat meneer Pals betreft wat D66 betreft is dat niet zo'n groot probleem, sterker nog het wordt zo ongeveer aanbevolen heb ik het idee, maar meneer Pals realiseert D66 zich wel dat daarmee niet alleen de veestapel wordt gehalveerd maar ook de aantallen voorzieningen in deze gemeente. U heeft het over een motie groen, motie zorg met kwaliteitsbehoud, bij een artikel 12 status bent u toch met mij van mening dat dat soort voorzieningen als eerste verdwijnen. Welke voorzieningen wilt u nog meer laten varen als de artikel 12 status er aan komt, want dat gaat de provincie ongetwijfeld doen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals.

K. Pals, D66

Meneer Klopstra maakt u zich geen zorgen u kunt met zonder zorgen nu nog even met D66 de kerst halen, maar u heeft niet helemaal ik heb waarschijnlijk niet duidelijk verwoord wat onze bedoeling is met de moties en amendementen die zijn ingehaald. Wij hebben gezegd wij kijken in het voorjaar wat het resultaat is van die motie groen en vooral van de motie minimabeleid want ik denk dat wordt dan een hele interessante voor onze gemeente en we hebben gezegd als u als coalitiepartij, dan spreek ik u als coalitie aan, maar ik denk ook want u zit in feite aan het stuur, als dat niet gehaald wordt dan denk ik dan is het exit en dan moeten we echt denken een soort Zwijndrecht verhaal. En ik ben het met u eens, waarschijnlijk is dat niet de wens, maar ik heb u ook al ik heb ook al in uw bijdrage heb ik u uitgedaagd door te zeggen van he want u ziet dat u heel veel ruimte krijgt zolang u nog aan het stuur zit, maar ik denk dat de ruimte dan wel weg is en uw stuur ook uit handen wordt genomen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Klopstra.

H. Klopstra, VVD

Voorzitter dank u wel. Ja meneer Pals ik heb het idee dat ik u heb horen zeggen dat wat u betreft deze begroting al niet sluitend moet worden gemaakt en volgens mij komen we dan aan uw motie in het voorjaar niet meer toe hoor.

K. Pals, D66

Nee hoor, zal ik mijn zinnen herhalen, staat er niet in meneer Klopstra. Staat er niet in.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra, PvdA.

E.P. Hofstra, PvdA

Ja voorzitter bedankt. Volgens mij halen we twee dingen door elkaar. Waar er gesproken wordt door de één over preventief toezicht van de gemeente en de ander over artikel 12 status, daar zit nog heel veel licht tussen. En misschien is dat juist uw bedoeling meneer Klopstra om het een beetje aan te dikken, maar ik ben er als we kijken naar provinciaal toezicht dan is dat een veel lichter middel en de provincie kan ook geen saneringsmaatregelen opleggen aan een gemeente. Dus daar zit wel een groot verschil in en dat wou ik toch even gezegd hebben.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Ik zag de heer Maarsingh geloof ik.

A. Maarsingh, CDA

Ik wil graag nog mevrouw de voorzitter ook een tractor voor de heer Pals beschikbaar stellen want kijk wij hebben het hier nou even over onze gemeente en de ambities en artikel 12 en wat dat allemaal meer is, wij hebben natuurlijk, wij doen heel veel in deze gemeente gelukkig nog, nog heel veel, maar de wethouder heeft al even gezegd, de portefeuillehouder financiën, kijk dat acres als de inkomsten van het Rijk minder worden dan hebben wij daar ook weer onder te lijden en daarom die tractor, het wordt hoog tijd meneer Pals dat u ook mee gaat. Want als het zo doorgaat, en dat weet u net zo goed als ik, en dat is een boodschap voor mij, maar ook voor u, en wij geen oplossing hebben voor stikstofnormen of pfas enzovoort, dit land wordt lam gelegd door de besluiteloosheid van deze regering, dat weet u. En daar is uw partij ook bij betrokken, ja dat moet ik toch even kwijt.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik stel wel voor dat we de beraadslagingen beperkt houden tot de begroting voor deze gemeente voor volgend jaar. Meneer Pals.

K. Pals, D66

Ik zit te popelen om één zin te zeggen eigenlijk naar meneer Maarsingh, het congres heeft u echt aangegrepen, echt het is onvoorstelbaar hoe u teruggekomen bent en uw hele hoofd zit met stikstof en stikstof en ps normen et cetera en u wilt mij zelfs meehebben op de tractor, wat ik niet ga doen trouwens, echt meneer Maarsingh ik vind het eigenlijk niet horen nu op dit moment in het debat die we nu voeren over de begroting. Ik vind dat echt een non nonsens opmerking.

A. Maarsingh, CDA

Dan krijgt u geen tractor dan doen wij het zelf wel.

K. Pals, D66

Ik wens u sterkte. Lijdt geen kou.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Ik stel voor dat wij vijf minuten schorsen, vijf minuten schorsen en dan komen wij terug voor de beantwoording.

Schorsing**F.T. de Jonge, voorzitter**

En ik ver excuseer de heer Van der Heide want die moest vanwege verplichtingen voor zijn werk de vergadering verlaten. Ik wijs u er ten slotte op dat door uw eigen regel wij vergaderen tot 23.30 uur uiterlijk, dat is over 40 minuten en anders gaan we morgenavond verder. Ik geef het woord, namens het college, aan de heer Hamster.

H.J. Hamster, wethouder CU

Dat is wel een spannend moment om dat te zeggen voorzitter, ik zal snel

F.T. de Jonge, voorzitter

Beschouw het als een waarschuwing voor alle betrokkenen.

H.J. Hamster, wethouder CU

Ik zal snel gaan praten. Dank voorzitter, met name voor u als raad die ook voor ons interessante zaken gewisseld heeft en een scherpe discussie gevoerd heeft en op twee aspecten wil ik daarvan even breder ingaan en op het laatst heb ik nog drie viertal kleinere vragen. En het hoofdpunt waar het zonet over ging was natuurlijk de onder toezicht stelling. Ja, ik vond het een interessant statement met het venijn in de staart wellicht. Waarom zou je dat doen? Voor mij zijn er drie mogelijkheden; je kunt niet anders, het lukt ons echt niet meer om het rond te breien, we willen niet meer bezuinigen en dat is dus echt een politieke keuze en de variant die ik ook voorbij hoorde komen, was meer in de bijdrage van de PvdA, het signaal. Stel nu dat wij, en die kant lijkt het wel weer op te gaan, met zijn allen, alle gemeenten, de begroting en de meerjarenraming niet meer rondbreien welke druk is er dan nog in Den Haag om de gemeenten extra middelen te geven. Nou het zal u niet verbazen die vraagstukken houden ons ook bezig. Afgelopen zaterdag had het Dagblad van het Noorden een uitgebreid achtergrondartikel en daar heb ik mij laten ontvallen dat het mij zelfs door het hoofd spookt van hoe laat je het nou voelen misschien moeten ze een tijdje ophouden met het ophalen van het afval, niet dat we dat gaan doen heb ik er meteen achteraan gezegd, want dan hebben we hier spoeddebatten vermoed ik, maar hoe laat je inderdaad nu het voelen hoezeer wij in de knel zitten. Als college denken we niet dat preventief toezicht daarvoor de oplossing is. En er werd op het laatste inderdaad ook al even de goeie vraag gesteld; waar hebben we het dan over bij preventief toezicht. En dat is inderdaad wezenlijk wat anders dan artikel 12. Preventief toezicht betekend dat onze provincie goedkeuring moet gaan geven voor uw voor onze begroting. En dat wij in principe geen uitgaven mogen doen tot die goedkeuring er is. En die goedkeuring kan net zo lang onthouden worden tot wij er weer in geslaagd zijn te laten sluiten. Dus het levert heel veel extra strijd en werk op, discussies over wat we dan uiteindelijk toch moeten doen om het te gaan laten sluiten. En uiteindelijk heeft het Rijk dan nog helemaal die voelt er nog helemaal niks van want we komen op een gegeven moment toch wel weer groen want onze toezichthouder mag daarbij adviseren en die gaan ons dan ongetwijfeld dat advies geven van beste gemeente Stadskanaal u heeft nog best wat belastingcapaciteit. Zo voelt dat niet want wij verhogen vandaag stevig voor volgend jaar, ik zag het rijtje, lokale lasten zitten wij nog steeds als

laagste in de provincie Groningen en dat heeft u afgelopen vrijdag ook toegestuurd gekregen. Dus die ruimte is er nog. En zolang wij niet sluitend zijn mogen we niet uitgeven en moeten wij met iedere nieuwe wens die wij hebben, iedere nieuwe investering die wij doen naar het matje aan de Sint Janstraat, dat is niet de Sint Janstraat, Martinikerkhof, er wordt geknikt achterin bij mensen die daar vaker komen, gelukkig, om goedkeuring te gaan vragen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Pals, D66.

K. Pals, D66

Ik zal een heel korte vraag stellen want ik, half twaalf is toch, maar u zei dat de lasten, we zijn nog even we hebben nog steeds de laagste lasten in deze gemeente, en u zei van dat geeft ons nog mogelijkheden. Wat zijn dan de mogelijkheden van dan gaan we helemaal even het spul de lasten verhogen.

H.J. Hamster, wethouder CU

Ja, korte vraag, kort antwoord, ja. Er wordt in percentages gemeten wij zaten rond de 94% nu van wat de norm is dus daar zijn nog een procent of vijf zes bij te halen, wat wij van onze inwoners zouden mogen vragen. En dat doen we liever niet. We vinden dit al een grote sprong, die ons pijn doet, hoor ik hier en daar zeggen en zo voelt die ook wel, dus nee wat ons betreft daar terughoudend in zijn. En waarom doen we dat nu? Omdat wij hier met zijn allen ambities op papier hebben gezet. Wij hebben hier een bestuursakkoord, wij hebben een koersdocument, ik was blij dat het woord koersvast vanavond ook even voorbijkwam, wij hebben gezegd wij willen dingen bereiken met zijn allen en dat willen we niet onder druk zetten. Dat betekend dus ook dat wij wel weer gekozen hebben voor die bezuinigingsoperaties zoals die er staat en daar moet ik nog even op inzoomen want die hangt heel erg, en die kwam met name de PvdA mee aan, de 1,8 miljoen op een aantal onderzoeken die wij nog doen. De raad heeft ons de opdracht meegegeven om inderdaad niet te zoeken naar kwalitatieve ingrepen, maar vooral te kijken of het in de bedrijfsvoering beter kan. En is dat wel uitgevoerd. Want u leest het ???? Motie niet in de begroting. Wij hebben enige tijd geleden de aanbesteding van die onderzoeken uitgedaan en daar in de opdrachtformulering is het zo geformuleerd, ik heb hier die van groen voor mij staan, dat het echt op bedrijfsvoering gaat, ik citeer even het eerste onderzoekspunt. Kan de bedrijfsvoering en uitvoering van het onderhoud plaatsvinden tegen lagere kosten uitgaande van het vastgestelde beeld/kwaliteits niveau. Veel scherper kunnen we de opdracht niet formuleren volgens de motie en parallel op ongeveer op dezelfde wijze hebben we ook het minimizeleid de onderzoeksvragen uit proberen te stellen en daar hebben een aantal bedrijven op geoffreerd dus volgens mij hebben wij gewoon in de onderzoeks-aanbesteding proberen te voldoen aan de moties zoals die door de raad is aangenomen en u zult aan het uitkomstenvervolg zien of dat ook werkelijk mogelijk is. En dat is wel een risico en daarmee kom ik met het tweede hoofdpunt, met name ook het CDA

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hofstra.

E.P. Hofstra, PvdA

Ja ik ben heel blij dat de wethouder nu wat dieper ingaat op die moties en op die onderzoeken die zijn uitgevraagd, maar de raad heeft geen vraag gesteld. De raad heeft gezegd; wij willen niet dat het ten koste gaat van de kwaliteit. Dus de eerste vraag had geen vraag moeten zijn, maar die had moeten zijn; zoek uit zonder dat het ten koste gaat van de kwaliteit, maar denk aan efficiëntie, denk aan bedrijfsvoering, zoek uit hoe wij dan, en van groen gaat het volgens mij om 4 ton dacht ik, hoe wij voor 4 ton kunnen bezuinigen. Dat had ik dat was een goede uitvoering geweest.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Hamster.

H.J. Hamster, wethouder CU

Ja ik deel die mening van de heer Hofstra niet. Ik wil best de aanbestedingsvragen naar de heer Hofstra sturen dat hij zelf inderdaad een brede weging kan maken of wij de motie voldoende hebben uitgevoerd. Volgens mij hebben wij op een hele nette manier proberen het gevoel van de raad namelijk dat het echt bedrijfsvoering gevonden moet worden die middelen de opdrachten neergelegd bij de verschillende organisaties. Ja ik heb het eerste punt geleverd, daarboven staat nog het externe onderzoek richt zich op de organisatie en de bedrijfsvoering. Daarbij komen o.a. De volgende vragen aan de orde. Ik zal ze u toesturen dan kunt u er zelf een oordeel over vormen. Veel meer hadden we niet tegemoet moeten komen want daarmee, daar kwam was ik net dat punt, wij moeten nog wel wat halen natuurlijk. U zegt wat ons betreft pm want toezicht had wat ons betreft ook een optie geweest, feitelijk hebben we geen sluitende begroting hoor ik u zeggen, als we ze niet halen hebben we inderdaad geen sluitende begroting. En dan komen we weer op dat punt waar we zonet waren dan zullen we iets moeten doen om die begroting sluitend te maken en dat komt dan weer neer op keuzes maken, gaan we nog meer inkomsten heffen, gaan wij toch, en die keuze is aan u daar gaan ik nu nog geen voorzet voor geven, toch weer terug op ambities die we nu wel in de uitvoering gezet hebben, niet sluitend is geen optie. Dus er ligt een beste opdracht wel die bezuinigingen te gaan halen en de andere bezuiniging ook binnen te gaan halen. Ik kijk mijn lijstje na want dit waren de twee hoofdlijnen, de risico's. Dat signaal, daar moet ik nog even op ingaan. Als preventief toezicht geen signalen zijn er dan andere mogelijkheden. Ik refereer daarbij aan de najaarsnota en de motie die u heeft, ik heb de Gedeputeerde in een overleg met de Vereniging Groninger Gemeenten financiën wethouders gezegd van kunt u niet een modus verzinnen van een pre-preventief toezicht. Om juist dat signaal te geven. Pijnloos hopelijk, maar wel dan het signaal van het gaat niet goed met de gemeenten in Groningen. Onze commissaris heeft een brief uit doen gaan waarin hij zegt dat hij twijfelt aan de bestuurskracht van gemeenten als inderdaad de financiële situatie zich ontwikkelt zoals die is. Daar kwam een heel algemeen antwoord op, niet rechtdoend volgens mij aan het signaal dat de commissaris op dat moment gaf. De gedeputeerde die vroeg pre-preventief toezicht zei dat is een interessante suggestie daar moet ik even over nadenken en een week later meldde hij zich ziek. De heer Pals constateerde dat er wel beweging komt, er is een miljard toegezegd, dat is inderdaad ook de standaard reactie die over het algemeen vanuit de regering en de coalitie partijen in de Tweede Kamer komt, er is al een miljard gekomen nu moet u eerst het onderzoek afwachten er is geen grond om meer te doen. De reactie die mij heel erg tegenstaat van de minister de laatste tijd is van ja geld alleen is niet de oplossing dus geven we geen geld. Ja van meel alleen kun je geen brood maken dus laten we er geen meel meer in stoppen. Het is echt, ja hij snijdt geen hout vandaar ook dat we blijven timmeren, hameren op het fenomeen dat er echt meer zo moeten komen. Gezien de tijd, ik dacht al dat u bijna naar uw microfoonknopje greep, er werd gevraagd naar het risico Primenius. En die andere, dat zijn incidentele risico's. Mochten die bewaarheid worden dan moeten die komen uit een reserve. Heeft dat dan gevolgen voor onze begrotingspositie, nou als we het structureel willen omdraaien in principe niet. U vroeg wat is de status, wij hadden ongeveer nu uitkomst van de Raad van State van Primenius verwacht. Dus dat zal nooit lang meer duren. Maar ja dat zeggen we al 7 jaar. Europese subsidies, ik ben erg benieuwd naar uw lijstje meneer Remmerts, ja dus die zie ik graag tegemoet. Uiteraard hebben we hier een subsidie coördinator rondlopen en die zal ik het lijstje mooi doorschuiven van zijn deze bekend. Ik hoor een paar keer doorkomen dat wij aandelen gaan verkopen van Essent, dat hebben wij al gedaan. Wat we nu aan het doen zijn is het uitgeven van de opbrengsten van die aandelen, de opbrengsten die aandelen die hebben wij die zetten we nu in. En dan nog twee vragen over de uitkeringsgerechtigden van de heer Lesman, SP. Hoe komen we nou op die begroting. Wij zien het aantal mensen met een bijstandsuitkering dalen, dat verwachten we eigenlijk ook wel, dat het op zijn minst stabiliseert, ik noemde zonet een aantal van 800, maar wij zien aan de andere kant, dat is ook

de vraag van de heer Bieze, het aantal mensen met een loonkostensubsidie en beschut werken stijgen. En die komen uit dezelfde pot en dat telt dan weer op tot een hoger aantal, dus dit is op zich geen verkeerde ontwikkeling. Want inderdaad we hebben wel meer mensen aan het werk. Dus uw vraag die daaraan vasthing van hebben we het hier dan over draaideurconstructies, nou het kan gebeuren dat mensen even tijdelijk weer terugkomen in de uitkering, is natuurlijk niet ons doel, maar wij zien nog steeds een dalende lijn wel naar beneden. Voorzitter volgens mij voldoende.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Veenstra.

L. Veenstra, wethouder SP

Dank u wel voorzitter. Van mijn kant één vraag die op mijn bordje terecht is gekomen die ik mag overnemen van collega Brongers, dat betreft de zwembaden. Is die besluitvorming nu uitgesteld vroeg de heer Bieze. Nee, is niet uitgesteld maar wel laten we het zo zeggen verlengd juist vanwege de materie rondom spuk en bosa en ik deel de mening van de heer Bieze daarover. Wat effect heeft gewoon op de vereniging, op de organisaties en het heeft gewoon we hebben gewoon belang bij zorgvuldigheid, we kunnen beter met elkaar langzaam één stapje vooruit doen dan straks met elkaar twee stappen achteruit moeten zetten. Dus vandaar we koersen op februari is de planning volgens mij nu.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. De heer Borgesius.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ja dank u wel voorzitter. Ik denk dat met name de CDA-fractie, heeft denk ik de meeste vragen richting ondergetekende gestuurd. Nou stikstof hoeven we het niet meer over te hebben, dat is denk ik beantwoord. En misschien toch nog wel even een aanvulling voor wat betreft pfas. Kijk bij dat hele pfas gebeuren waarvan we hopen dat eind deze week de regering denk ik daar met wetgeving komt, maar dat is gebaseerd op een voorzorgsbeginsel. En een voorzorgsbeginsel neemt dan als norm de detectiegrens en de detectiegrens is dan 0,1 microgram per kilogram grond. En daarbij moet u zich realiseren dat wanneer grond in aanmerking komt voor wonen dan val je onder klasse dan mag de grond 3 microgram per kilogram grond bevatten. Dus daar zit een factor 30 tussen. Dat geef ik u nog even mee dus ik ben daar nog wel gerust over. En binnen onze provincie hebben wij geen hogere waarde vastgesteld dan 0,6 microgram per kilo.

F.T. de Jonge, voorzitter

Gaat u vooral door meneer Borgesius.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ja, nee, maar nu niet meer over pfas.

F.T. de Jonge, voorzitter

Nee, dat zou ik ook willen vragen.

G. Borgesius, wethouder VVD

Dan was er een vraag vanuit de CDA-fractie voor wat betreft het pand Vos. Ik heb dat geluid uit uw fractie bij andere onderwerpen in het verleden ook wel eens gehoord en daarmee kwam uit uw fractie een opmerking; een broedende kip moet je niet storen. En ik denk dat op dit moment we daar ook nog even bij moeten laten en uw college heeft er alle vertrouwen in en die is daar net zo bij gebaat om het uiterste te doen dat wij die rotte kies kunnen verwijderen. Even kijken, nou u had het ook nog over de

dekkingsgraad voor wat betreft leges. Die hadden wij in het verleden op een niveau zitten van 50%, wij zijn vanwege de slechte conjuncturele jaren, in onze achterliggende jaren, afgezakkt inderdaad wat de heer Remmerts zei, naar 36% en wij onderzoeken nu bij leges of wij ook de maximalisering die wij nu nog hebben ingebouwd of we die niet los moeten laten en zodoende de dekkingsgraad ook weer over een laat ik zeggen één twee jaar weer terug kunnen brengen naar 50%. Die we in het verleden ook hadden. Dat is denk ik de van de verschillende fracties, ja en dan kom ik denk ik bij LB. Inderdaad ik heb dat ook gelezen wat u zei, drie afhalingen nou ja inderdaad dan moet u even die zes waar u dan over sprak die gratis gebeuren even vergeten. Maar goed u gaf het zelf ook al aan denk ik heer Mellies, wij hebben anderhalf jaar terug dit beleid vastgesteld, u begon ook over bladkorven, ik heb dat vanmiddag nog even gecheckt bij onze afdeling waar de fixie meldingen binnenkomen en ik moet u zeggen dat wij in het verleden veel meer fixie meldingen kregen over bladkorven dan nu, nu de bladkorven er niet zijn. Dus ik zou daar toch eens over nadenken. En voor wat betreft de opmerkingen die u verder maakte, wij hebben u recentelijk geïnformeerd over de hoeveelheid restafval, over het eerste half jaar, als ik dat extrapoleer naar 1 jaar dan praten we over ongeveer 4500 ton. Wij zijn geconfronteerd met een verbrandingsbelasting van ruim €30,-, zeg meer even €30,-, dan praat u over €135.000,- die wij moeten betalen. U hebt ook terecht aangestipt 20.000 minder ledigingen in grijs met het tarief van 2019 van €4,75, betekend dat €95.000,-. Ook hebt u aangestipt onze gratis bon als ik het zo mag zeggen naar de stort tot en met de 2e week van oktober hebben wij ruim 5000 van die tickets gekregen, vanaf maart tot en met tweede week oktober, keer die €6,- dat zijn ook minder opbrengsten van €30.000,- en dan reken ik nog maar tot en met de tweede week van oktober. Al met al opgeteld praten wij hier dus over een som geld van €260.000,-. Ja dat zullen wij toch op de een of andere manier boven water moeten zien te krijgen. Ik dacht dat iemand sprak ook nog over de reserves en u sprak dacht ik in uw bericht ook nog van wordt daar wel zoveel gebruik van gemaakt van de gratis lediging, wij hebben dat teruggekeken over het afgelopen jaar kan niet natuurlijk want die hadden we niet in het afgelopen jaar, wij hebben in week 11 bijna ik dacht 2900 ledigingen gedaan, was gratis, week 16 hadden we 4800 of 4900 ledigingen en in week 18 hadden we wederom 2900 ledigingen. Dus daar wordt volop gebruik van gemaakt. En dan één opmerking wil ik nog wel richting u maken, van uw betoog, u sprak over verhogingen van 51%, u sprak over verhogingen van 28% en dan wil ik u toch even wijzen op het feit dat wij de groen tarieven voor het komend jaar, 2020, afgezet tegen dit jaar, niet gaan verhogen. Dus er is helemaal geen sprake van een verhoging. En wat u in uw toespraak deed, u hebt tarieven van 2020 afgezet tegen de tarieven van 2018 en niet dit jaar. Daar wou ik het even bij laten voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. De vraag is nu of er behoefte is aan een tweede ronde, ik zie twee leden. De heer Hofstra en de heer Mellies, ik begin met de heer Hofstra.

E.P. Hofstra, PvdA

Ik dacht dat meneer Mellies wel na dat betoog van meneer Borgesius direct zou willen reageren, maar dank u wel voorzitter. Wethouder Hamster die heeft volgens ons goed de worsteling aangegeven, hij zegt drie punten; het kan niet meer, je wilt niet meer of je geeft een signaal af. Wij hadden dat inderdaad bedoelt als signaal, daar verschillen wij wel van mening over, niet overigens voor hoe de financiële situatie als het nu is als we kijken naar de laatste jaarschijf 2023 deze begroting wordt daar dus 4 ton dus zwarte cijfers geschreven, maar eventueel komen we wel daarop terug bij de algemene beschouwingen als de onderzoeksresultaten bekend zijn. Want dan maken wij de afweging vinden wij het waard om zwarte cijfers te moeten schrijven, te moeten schrijven zoals de wethouder het eigenlijk zegt, als wij daarvoor heel veel immateriële zaken moeten inleveren. Dan maken wij dat afwegingsmoment, dus die moties die inhoud daarvan is voor ons heel belangrijk, we zien deze begroting dan ook als een soort tussenbegroting in die zin, daarom zullen wij ook nu nog instemmen met deze begroting, maar het nieuw wegingsmoment komt wat ons betreft dus heel duidelijk weer bij de nieuwe algemene beschouwingen en dan zullen wij ook weer moeten kijken het verhaal van

preventief toezicht of wat dat als signaalfunctie kunnen gebruiken. Nog wel één vraag aan de wethouder; u heeft het gehad over uw gesprekken die u daarover heeft met de provincie, ik neem aan dat u daar ook over gesprekken heeft met uw collega's in andere gemeenten om ons heen, wordt daar ook strategisch over dit soort dingen gepraat. Met andere woorden, gaan we nu wel een sluitende meerjarenraming inleveren of gaan we met alle twaalf bijvoorbeeld geen sluitende meerjarenraming inleveren. Want dan heeft het Martini kerkhof natuurlijk wel wat te doen als er ineens twaalf gemeentes onder preventief toezicht zouden vallen.

F.T. de Jonge, voorzitter

De heer Mellies.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja dank je wel. Het was een lange uitleg van de portefeuillehouder, maar daar deugd helemaal niks van. Want hij heeft het meerdere keren over een gratis lediging sinds 2018 sinds we dat VANG beleid vastgesteld hebben, die zijn niet gratis. Sinds dat wij dat ingevoerd hebben dat we zes keer per jaar gratis kunnen ledigen zijn inderdaad wat u zegt de lediging van de groene container gelijk gebleven en het kan dan niet anders, want die kosten worden natuurlijk wel gemaakt die chauffeur die komt niet gratis de straat inrijden, dat kan dan niet anders dat het binnen de afvalstoffenheffing elders vandaan moet gehaald worden. En dat wordt weggehaald bij de heffing, het vaste tarief, en bij de lediging van die grijze container tarieven die omhoog zijn gegaan. Om even een voorbeeldje te geven; als je voor het VANG beleid netjes de boel scheiden, en u zet vier keer die grijze container bij de weg, ten opzichte van nu, met de nieuwe tarieven, sta ??? Nog steeds vier containers bij de weg, moeten die meneer en mevrouw €24,- extra betalen. Voor iemand die het maximale bij de weg zet, 12 keer, die betaald €36,60 meer. En dan kunt u wel zeggen ja die gft-containers zijn dan gratis, nee het is niet gratis door die verhoging betalen zij voor de kosten van die gratis ledigingen. Wij vinden dat je die kosten moet maken waar ze gemaakt worden, niet op voorhand zeggen van nou we brengen het alvast in rekening en dan nou ja dan is het aan u of u het bij de weg zet. Zo werkt het niet. Als die vrachtwagen de straat inrijdt, of u nou wel of geen groene container gratis bij de weg zet, u betaalt als klant gewoon voor als inwoner voor. En als ik u hoor noemen dat de afgelopen periode iets van 4600 gratis ledigingen zijn geweest nou dan blijkt dus wel dat er heel veel mensen die groene container niet bij de weg gezet hebben. En daar komt bij, u heeft beoogd met die gratis ledigingen in het najaar, dat mensen maar dat bladafval erin zouden gooien. Nou dat gebeurt dus veels te weinig, het ligt gewoon verspreid over de hele straat. Terwijl wij vroeger het bij elkaar veegden, harkten, en netjes in die korf deponeerden en dan was het heel makkelijk voor de gemeente, die konden naar die korf toe, leeghalen en het was klaar. Ze hoefden niet de hele straat aan te vegen. Dus qua effectiviteit zeggen wij van het is nog steeds gewoon een sigaar uit eigen doos. Er wordt voorgedaan alsof het gratis is, het is niet gratis. Kijk en als ik u even een handreiking mag geven, u schrijft zelf ook dat de kostenverhoging ook ligt in dat er te weinig grijze containers bij de straat komen te staan door de nieuwe, leg dat maar even uit aan de inwoner, u moet u mag minder die grijze container bij de straat zetten, maar u moet er meer voor betalen. Nou dan zou ik dus denken, we deden het eerst een keer in de twee weken, nu een keer in de vier weken, dus eigenlijk moeten ze vaker bij de straat komen te staan want dat is meer inkomsten voor de gemeente, ik zou eens kijken naar een ledigingsfrequentie van om de drie weken. En laat het aan die mensen over of ze daarvoor willen betalen of niet, inkomsten voor de gemeente. Ik vind, en met mij een hele hoop inwoners, dat die blad korf terug moet voorzitter en ik wil dan ook graag een motie voor indienen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Is die motie, die is in ons bezit? Die verschijnt zo op de iPads dan.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Zal ik hem voorlezen?

F.T. de Jonge, voorzitter

Leest u hem even voor ja.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

De raad van de gemeente Stadskanaal, in vergadering bijeen op 11 november 2019 overwegende dat sinds de invoering van het nieuwe VANG (Van Afval Naar Grondstof) beleid geen bladkorven meer geplaatst worden in de wijken overwegende dat daarvoor in de plaats de gemeente geregeld heeft dat inwoners het gemeentelijk bladafval in het najaar drie maal 'gratis' in de groene gft-container bij de weg mogen zetten constaterende dat lang niet alle inwoners gebruik maken van deze regeling, constaterend dat het blad nu veelal blijft liggen en dat dat niet bijdraagt aan een verzorgd straatbeeld. Verzoekt het college per direct de bladkorven te herplaatsen in de wijken.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Deze komt in uw vergaderset onder nummer 11.6. U wilde nog een afrondende opmerking maken?

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ik wil nog een motie indienen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dat is niet echt een afrondende opmerking.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja dan toch even over die gratis ledigingen, wij vinden nog steeds dat mensen zelf moeten bepalen of ze iets bij de straat willen zetten of niet en dan pas ook betalen en niet eerst betalen en dan nou ja het maakt niet uit of je ze nou wel bij de straat zet of niet, dat ze er toch voor moeten betalen, ik vind dat dat teruggegeven moet worden aan de burger, daar heb ik ook een motie over voorzitter.

F.T. de Jonge, voorzitter

Leest u hem voor alstublieft.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

De raad van de gemeente Stadskanaal in vergadering bijeen op 11 november 2019 overwegende dat; uitgangspunt bij afvalstoffenheffing is dat de totale opbrengst van de afvalstoffenheffing gelijk moet zijn aan het saldo van alle baten en lasten voor het uitvoeren van alle taken binnen het kader van afval, dus 100% kostendekking, overwegende dat sinds invoering van het VANG-beleid de tarieven voor het legen van de groene gft-container gelijk zijn gebleven maar dat daarentegen het vast tarief en de tarieven voor het legen van de grijze restafvalcontainer/ondergrondse verzamelcontainer fors zijn gestegen. Overwegende dat de meerkosten voor het per jaar zes keer 'gratis' legen van de groene gft-container daarmee dus gedekt wordt uit de verhoging van het vast tarief en/of van verhoging van de tarieven voor het legen van de grijze restafvalcontainers en de ondergrondse verzamelcontainers. Overwegende dat de inwoners daarmee dus zelf opdraaien voor de kosten van het zes keer legen van de 'gratis' groene gft-container. Is van mening dat de kosten voor het zes keer 'gratis' legen van de groene gft-container terug moeten worden gegeven aan de inwoners en is van mening dat het dan aan de inwoners zelf is te bepalen of ze de groene gft-container wel of niet bij de weg willen zetten. Verzoekt het college; om uiterlijk voor de raadsvergadering van 16 december de raad een voorstel te doen, om de voorgestelde tarieven afvalstoffenheffing in de begroting 2020 naar beneden toe bij te stellen. En gaat over tot de orde van de dag. Ingediend door ondergetekende.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. U treft deze aan op uw iPad onder nummer 11.7. De heer Wiersema.

M. Wiersema, CDA

Zal ik gewoon een technische vraag mogen stellen. Hoeveel kost het, hoeveel kosten die bladkorven per jaar als je die zou plaatsen in elke wijk of een gedeelte van een wijk of noem maar op, wat is het kostenplaatje daaraan.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik wil het even, dank u wel, ik wil het even clusteren, de heer Hofstra had nog een vraag aan de heer Hamster, die wil ik eerst even de gelegenheid geven om te antwoorden en dan vraag ik de heer Borgesius om te antwoorden op de opmerkingen en de moties van de heer Mellies en daarin de vraag van de heer Wiersema mee te nemen. De heer Hamster.

H.J. Hamster, wethouder CU

Dank u wel voorzitter. De vraag was of wij ook strategisch overleg voeren met andere gemeenten en met de provincie. Het overleg waar ik over sprak was een van de Vereniging Groninger Gemeenten, alle financiën wethouders met de ?????????? Juist om dat strategische overweging ook om dat met elkaar te delen, alle gemeenten die het kunnen die proberen de begroting rond te breien. Uit dat overleg is wel vervolgens gevolgd die brandbrief die namens de Vereniging Groninger Gemeenten is gestuurd om nogmaals onze zorgen als alle 12 gemeenten naar voren te brengen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel, de heer Borgesius.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ja dank u wel voorzitter. Ja de heer Mellies stelt dat ik gezegd zou hebben van gratis, dat heb ik dacht ik niet gezegd. Kijk dit voorstel is om de aanbiedingen van groen per lediging op hetzelfde niveau te houden dan dit jaar, volgend jaar versus '20 versus '19. Dat heb ik dacht ik gezegd en dat wij die zes rondes maken, gratis zoals u dat noemt, drie in het voorjaar drie in het najaar, is gebaseerd en u sprak daar zelf ook over op het VANG beleid van 26 maart het afgelopen jaar. Toen hebben wij denk ik of toen is in deze zaal uitvoerig gediscussieerd over bladkorven, ik kom zo straks even richting heer Wiersema, maar bladkorven hebben we toen dacht ik uitvoerig is dat toen besproken, die staan altijd op de verkeerde plek, zitten altijd vol en zitten vol met rotzooi en worden nooit op tijd geleegd. En dan kunt u zeggen; die 4900 wat ik genoemd heb voor het aantal containers in week 16, dan geef ik u mee dat wij in onze gemeente beschikken over ongeveer 13.000 containers. Nou als je dan praat over nagenoeg 5000 dan is dat toch een behoorlijk percentage, dan praat u ongeveer over 40%. En ik denk niet wanneer wij terug zouden gaan naar datgeen wat u voorstelt in beide moties, dat wij dan 40% van onze inwoners benaderen die de straat gaan schoonmaken en die alles gaan bij elkaar vegen want dan moeten we denk ik een grotere vrachtwagen gaan kopen die al die bladeren gaat verzamelen. Die trommelen wij gewoon niet op. En met deze constructie bedienen wij wel heel veel mensen in onze gemeente en dat hebben wij denk ik ook vastgesteld bij de discussie die hier geweest is, maart 2018, richting de heer Wiersema, en u geeft daar in mijn beleving ook geen dekking voor aan, op het moment dat u weer terug zou willen naar het systeem wat u zojuist inbracht voor wat betreft de bladkorven, los van hetgene wat ik al gezegd heb, is afhankelijk van hoe vaak gaan wij rijden om die bladkorven leeg te halen, maar wanneer je ongeveer tien ritten zou gaan doen, en nogmaals er staan altijd te weinig, maar tien ritten dan praat je gauw dus over €50.000,-. Als je dat afzet tegen die 13.000 praat je toch ook al gauw weer over €4,- per aansluiting. En dat wou ik u dan wel even meegeven.

F.T. de Jonge, voorzitter

Laatste reactie voor de heer Mellies.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

Ja, de berekening klopt niet. De portefeuillehouder die rekent heel mooi vanuit de gemeente, maar wat u daarmee doet is, dat u de kosten eerst voor die zes gratis ledigingen, tussen aanhalingstekens, bij de burger neer ook ongeacht of ze nou wel of niet gebruik maken van die gratis lediging. Het is een sigaar uit eigen doos, laat mensen nou zelf bepalen of ze die groene container bij de weg willen zetten en niet op voorhand al laten betalen. Ongeacht of ze hem nou wel of niet bij de weg zetten, dat moet gewoon gelijk getrokken worden. En het kan ook effectiever want als u die bladkorven terugplaatst, en de mensen die werken voor u om die bladkorven te vullen, hoeft die veegwagen ook niet door de straat heen, dat is kosten besparend, ja zo is het gewoon en mensen die vinden het ook gewoon fijn om die bladkorven weer terug te krijgen en doordat die bladkorven er weer komen kan er ook minder vrachtwagens door straat heen. Nou daar heb je de besparing te pakken, een paar dagen van het jaar kunnen hoeven die vrachtwagens niet te rijden. Daar zit hem die besparing in. En dan wil ik u toch nog iets anders meegeven als laatste reactie dan voorzitter, we hebben natuurlijk ook nog een egalisereserve aan het eind van het jaar, u zegt wel we halen 161 uit er is dan nog 346.000 over aan het eind van het jaar, die moet ook terug naar de inwoners, dus daar kan ook nog wel wat mee gedaan worden. En dan die brandbelasting, afgelopen drie jaar was het per 1000 kg lag het op €13,- belasting op afval wat je aanbiedt bij de afvalverbrander, dat is dit jaar behoorlijk gestegen, bijna het drievoudige, dus ja dat moet terugverdiend worden, maar als dat nou zo belangrijk is dat voor ons dat er zo weinig mogelijk restafval naar die vuilverbrander gaat, misschien moeten we eens even na gaan denken dat wij aan het eind van de dag als die beste vuilniswagen en route is naar die vuilverbrander om er eens een keer een tussenstation in te bedenken, dat we eens wat meer gaan denken aan nascheiden en recyclen want dat wordt nu heel erg interessant. Ook een kostenbesparing. Dus ik geef het maar even mee.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ik stel voor dat we nu, inderdaad meneer Maarsingh heel kort het woord geven, heel kort een gelegenheid voor de heer Borgesius om nog te reageren en dan overgaan tot stemming.

A. Maarsingh, CDA

Voorzitter iedereen wil wel die de ruimte heeft een bladkorf, maar dat is onuitvoerbaar, dat is ook altijd onuitvoerbaar geweest. Hier en daar stond een bladkorf en er zat inderdaad van alles in en we hebben met ons verstand, om met ons voorverstand vorig jaar een besluit genomen om het anders aan te pakken en laten wij die gelegenheid nu ook gewoon nemen en het zo houden zoals het is voorgesteld. En wat de grijze container betreft is het ook gewoon zo, en dat moeten we ook eerlijk zeggen, kijk allemaal naar uzelf, toen het 1x per 14 dagen was was hij bij velen halfvol, of driekwart, en bij diegenen waar die driekwart vol was is hij nu meer dan propvol. Met andere woorden, maar dat is wel 1x in de vier week. Dus dat is ook de helft en die heffing, ja dat is een nationale heffing, daar kunnen wij dus even niks aan doen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Ok, klinkt me als een soort stemverklaring in de oren. De heer Borgesius.

G. Borgesius, wethouder VVD

Ik denk dat de heer Maarsingh is wat ik nog één ding richting meneer Mellies u sprak dat even aan ook over die reserves en over de ?????????? Reserves die stand is per 1-1-2020, daar staat dacht ik ook in de programmabegroting €507.000,-. Maar één ding zullen we denk ik in onze beschouwing en kijkend naar de toekomst nog even mee moeten nemen, restproducten, laat ik het zo maar even formuleren, die staan onder druk, geldt ook voor oud papier. En ik zou daar ook in uw midden neer

willen leggen het zou ons niet verbazen dat het voor het komende jaar misschien wel weer vergoeding gaan betalen aan de mensen die oud papier gaan betalen, dus laten we ook een klein beetje voorzichtig zijn op die reserve die we dan hebben. Even inhakend op wat u nog zei voor wat betreft nascheiding. Ik kan u zeggen dat wij vandaag als DB van de Sozog bijeen hebben gezeten, dat wij inmiddels al een rapport hebben besproken en die we ook met de AB gaan bespreken van het Sozog, hoe gaan wij in de toekomst om met onze restafval en daarvan is o.a. Nascheiding ook een onderdeel van, maar ik geef u ook gelijk mee dat wij nog tot 1 januari 2022 gebonden zijn aan de huidige contracten. Maar dat de onderzoeken naar alternatieven loopt nu reeds.

F.T. de Jonge, voorzitter

Dank u wel. Ik stel voor dat we eerst in stemming brengen de twee moties die zijn ingediend en daarna over de totale begroting stemmen, is dat akkoord. Beginnen we met motie 11.6, dat is de motie die het college verzoekt per direct de bladkorven te herplaatsen in de wijk. Ik stel voor dat we stemmen bij handopsteking. Wie van u wil een stemverklaring afleggen. De heer Hofstra, PvdA.

E.P. Hofstra, PvdA

Ja even heel kort, we vinden het op zich een interessant punt wat meneer Mellies aansnijdt, maar we vinden het niet opportuun om nu halverwege het seizoen per direct bladkorven te plaatsen, dus we zullen tegen stemmen.

F.T. de Jonge, voorzitter

Nog iemand anders een stemverklaring. Nee, wie is er voor deze motie. De fractie van LB. Wie is ertegen. De andere fracties die zijn lokaal betrokken dan is de motie hiermee verworpen.

voorzitter klopt met hamer

Met 21 om 1. Motie 11.7, dat is de motie die oproept om uiterlijk voor de raadsvergadering van 16 december de raad een voorstel te doen om de voorgestelde tarieven afvalstoffenheffing in de begroting 2020 naar beneden toe bij te stellen. Wie wil hierover een stemverklaring afleggen. Niemand. Wie is voor deze motie. De fractie van LB. Wie is tegen deze motie, de overige fracties. Dan gaan we door naar de stemming over de begroting 2020. Voorgesteld wordt om de programmabegroting 2020 vast te stellen. Kan iedereen met dat voorstel instemmen of, de heer Mellies LB.

J. Mellies, Lokaal Betrokken

We kunnen instemmen met het voorstel behoudens dan dat wij vinden dat de tarieven van de afvalstoffenheffing nog steeds omlaag kunnen. Dank u wel.

F.T. de Jonge, voorzitter

Met deze stemverklaring kan ik bij handopsteking, mag ik bij handopsteking vragen wie voor het vaststellen van deze begroting is. Stel ik vast dat dat unaniem gebeurt.

12. Sluiting

F.T. de Jonge, voorzitter

Dan sluit ik hierbij de vergadering.

voorzitter klopt met hamer